

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว และแนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในคลัสเตอร์การท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้อิทธิพลส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในระดับบริหารที่มีตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้างานขึ้นไป มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 10 ปี ทำงานสังกัดในองค์กรระดับเทศบาลตำบล และส่วนใหญ่เป็นคนภูเก็ตโดยกำเนิด

บุคลากรของอปท.ให้ความสำคัญกับผลกระทบของการท่องเที่ยวในทางลบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดับสูงมาก และให้ความสำคัญกับผลกระทบทางบวกในด้านเศรษฐกิจในระดับสูงมาก โดยให้ความสำคัญกับผลกระทบในข้อการท่องเที่ยวทำให้เกิดความแออัดมากขึ้นสูงที่สุด อย่างไรก็ตามบุคลากรของอปท.ให้ความสำคัญกับผลกระทบในทางบวกในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในระดับสูง

ในส่วนของการประเมินผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น บุคลากรของอปท.มีความคิดเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในทางลบในระดับสูงมาก และก่อให้เกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกในระดับสูง โดยเห็นว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบสูงสุดในด้านสังคมในเชิงลบข้อการท่องเที่ยวทำให้เกิดความแออัดมากขึ้น และข้อที่มีผลกระทบน้อยสุดคือการท่องเที่ยวทำให้มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมถูกตื้อขึ้น

บุคลากรของ อปท. มีความตระหนักต่อบทบาทของตนในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในระดับสูงมาก โดยมีความตระหนักสูงสุดในบทบาทด้านเศรษฐกิจข้อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว และมีระดับความตระหนักต่ำสุดในบทบาทด้านสังคมในข้อ การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ยังทำให้ชุมชนใช้ชีวิตได้อย่างปกติ ทั้งนี้บุคลากรของ อปท. มีการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในระดับสูง โดยมีการปฏิบัติสูงสุดในด้านเศรษฐกิจข้อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีการปฏิบัติต่ำสุดในด้านเศรษฐกิจข้อการร่วมมือกับภาคธุรกิจให้มีการจัดโปรแกรมทัวร์ที่ชาวบ้านได้ประโยชน์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปฏิบัติตามแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน บุคลากรของอปท.มีความคิดเห็นว่าความเพียงพอของงบประมาณสนับสนุนของอปท. และความเพียงพอของบุคลากร เป็นปัจจัยภายในที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และเห็นว่าปัจจัยภายในที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทมากที่สุดคือขีดความสามารถในการของบุคลากร อปท.ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนปัจจัยภายในที่สภาพปัจจุบันอ่อนแอที่สุดคือ ความเพียงพอของบุคลากร อปท. ส่วนปัจจัยภายนอกนั้น บุคลากรของอปท.เห็นว่าปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวคือ การ

ได้รับความร่วมมือจากชุมชน และในปัจจุบันปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสมากที่สุดคือความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน และปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจทัวร์ในประเทศได้ง่ายขึ้น

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคสามารถนำมากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำหรับการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มีกลยุทธ์สนับสนุนดังต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1. การเสริมสร้างความตระหนักต่อบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดเป้าหมายผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมถึงตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หรือขีดความสามารถในการจัดการกับผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และใช้ตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบริหารอปท.
2. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยควรพิจารณาขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอปท.ในด้านต่างๆเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับฝ่ายงานต่างๆและบุคลากรอย่างชัดเจน เพื่อให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ต่างๆดังกล่าว
3. การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลงโทษกับผู้บริหารหรือเจ้าพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ขัดแย้งหรือไม่รักษากฎระเบียบ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และเป็นการป้องปรามไม่ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในลักษณะที่ก่อให้เกิดผลลบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรดังกล่าวปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และมีความซื่อสัตย์
4. การประกวด อปท. ดีเด่นที่สร้างคุณงามความดีให้การท่องเที่ยวของภูเก็ต เพื่อเป็นส่งเสริมให้ อปท. เห็นความสำคัญกับการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2. การเสริมสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1. การพัฒนาหลักสูตรการอบรมผู้บริหารและเจ้าพนักงานอปท.อย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการจัดการฝึกอบรมในเวลาปฏิบัติราชการผู้บริหารและพนักงานของธุรกิจ โดยมีเนื้อหาที่เน้นไปที่การพัฒนาขีดความสามารถของผู้บริหารและเจ้าพนักงานของอปท.ในการปฏิบัติตามบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยภาครัฐหรืออปท. อาจนํารายได้ที่รับจากภาษีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมาร่วมสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว
2. การจัดทำสื่อเพื่อการรณรงค์พฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อส่วนท้องถิ่นที่อปท. สามารถนำไปใช้ได้อธิบายให้กับนักท่องเที่ยวถึงพฤติกรรมที่ควรทำ และไม่ควรถูกทำ และอธิบายให้กับธุรกิจในพื้นที่

เข้าใจถึงแนวทางการประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสะดวกและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

3. จัดทำสื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบที่น่าสนใจ ชวนติดตาม และสอดคล้องกับวิธีการใช้สื่อของผู้บริหารและพนักงานของ อปท. เช่น แผนภาพที่เข้าใจได้ง่าย หรือคลิปวิดีโอที่สามารถเข้าใจและแบ่งปันให้พนักงานหรือเพื่อนร่วมอาชีพได้ง่าย
4. การกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการนักท่องเที่ยวจากต่างชาติต่างๆ ให้ความร่วมมือกับการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของอปท.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. การเสริมสร้างสร้างสภาวะแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติตามบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1. การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายกับเจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวที่ดำเนินธุรกิจอย่างผิดกฎหมาย เช่น ธุรกิจทัวร์ที่เน้นหลอกลวงนักท่องเที่ยว เป็นต้น
2. การสร้างบรรยากาศเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาการท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิคในการดำเนินงานการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่องทุกปี และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากชุมชนต้นแบบที่มีความเป็นเลิศในด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
3. ส่งเสริมรูปแบบการทำงานในเชิงหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว และแนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในคลัสเตอร์การท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรของอปท.ให้ความสำคัญกับผลกระทบของการท่องเที่ยวในทางลบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดับสูงมาก และให้ความสำคัญกับผลกระทบทางบวกในด้านเศรษฐกิจในระดับสูงมาก แต่ให้ความสำคัญกับผลกระทบในทางบวกในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในระดับสูง ในส่วนของการประเมินผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น บุคลากรของอปท.มีความคิดเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในทางลบในระดับสูงมาก และก่อให้เกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกในระดับสูง

บุคลากรของ อปท. มีความตระหนักต่อบทบาทของตนในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในระดับสูงมาก และมีการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวทั้งสามด้านในระดับสูง โดยบุคลากรของอปท.เห็นว่าความเพียงพอของงบประมาณสนับสนุนของอปท. และความเพียงพอของบุคลากร เป็นปัจจัยภายในที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และเห็นว่าปัจจัยภายในที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทมากที่สุดคือขีดความสามารถในการของบุคลากร อปท.ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนปัจจัยภายในที่สภาพปัจจุบันอ่อนน้อยสุดคือ ความเพียงพอของบุคลากร อปท. ส่วนปัจจัยภายนอกนั้น บุคลากรของอปท.เห็นว่าปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวคือ การได้รับความร่วมมือจากชุมชน และในปัจจุบันปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสมากที่สุดคือความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน และปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจทัวร์ในประเทศได้ง่ายขึ้น

คำสำคัญ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คลัสเตอร์การท่องเที่ยว

Abstract

This research aims to construct the guideline for promoting awareness and enhancing capability of Sub-district Administrative Office (SAO) in performing roles to mobilize the sustainable tourism development in Phuket province. The research was done with the participatory action-based research approach; all relevant stakeholders are the units of study for this research.

The research findings indicate that SAO administrators and officers in Phuket aware to the economic, social, and negative environmental impact at highest level, except the positive environmental impact which is rated at high level. They perceive the negative impacts in term of environment at highest level but perceive the positive impact to three aspects at high level and positive impact in economic and social aspects at high level also.

The SAO officers have very high level of awareness in performing their roles to support sustainable tourism development, however, they rate their real performance in those roles at high level. The most important internal factor to their capabilities in performing those roles is the budget sufficiency and the most influential internal factor is the ability of human resources in the organization. Moreover, the most important external factor is the cooperation between community and SAO, and the most influential external factor are the strong leadership of community and the ease of setup tour operator business in Thailand by foreigner.

Keywords: Sustainable Tourism Development, Local Administrator, Tourism Cluster

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

บทคัดย่อ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1-6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	1-7
1.4 กรอบแนวความคิดและกรอบการดำเนินงานของการวิจัย	1-7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1-8
1.6 ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย	1-9

บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 การท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชน	2-2
2.2 เป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	2-3
2.3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	2-4

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3-1
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	3-2

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 โครงสร้างชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวของภูเก็ต	4-1
4.2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของภูเก็ต	4-3
4.3 ระดับความตระหนักและการปฏิบัติตามบทบาทของตนเพื่อร่วมขับเคลื่อน การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	4-9
4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	4-16

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 กรอบการวิเคราะห์กลยุทธ์	5-1
5.2 การณ์และบริบท	5-1
5.3 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของกลุ่มภาคี	5-6
5.4 กลยุทธ์การเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถ	5-8

สารบัญ

หน้า

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยและสิ่งท้าทาย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยสูงมากในหลายมิติ เช่น เป็นภาคเศรษฐกิจที่นำรายได้เข้าประเทศคิดเป็นร้อยละ 10 ของมูลค่าส่งออกรวม เป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญในภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นภาคเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดโอกาสทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและย่อม เป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญที่สร้างอุปสงค์เชื่อมโยงไปยังอุตสาหกรรมสนับสนุนต่างๆ เป็นกลไกในการกระจายรายได้สู่ภูมิภาคต่างๆ เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มการขยายตัวของอุปสงค์การท่องเที่ยวโดยรวมและในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ย่อมเป็นผลบวกต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

ตารางที่ 1-1 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายรับต่อหัวของประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกในปี 2009

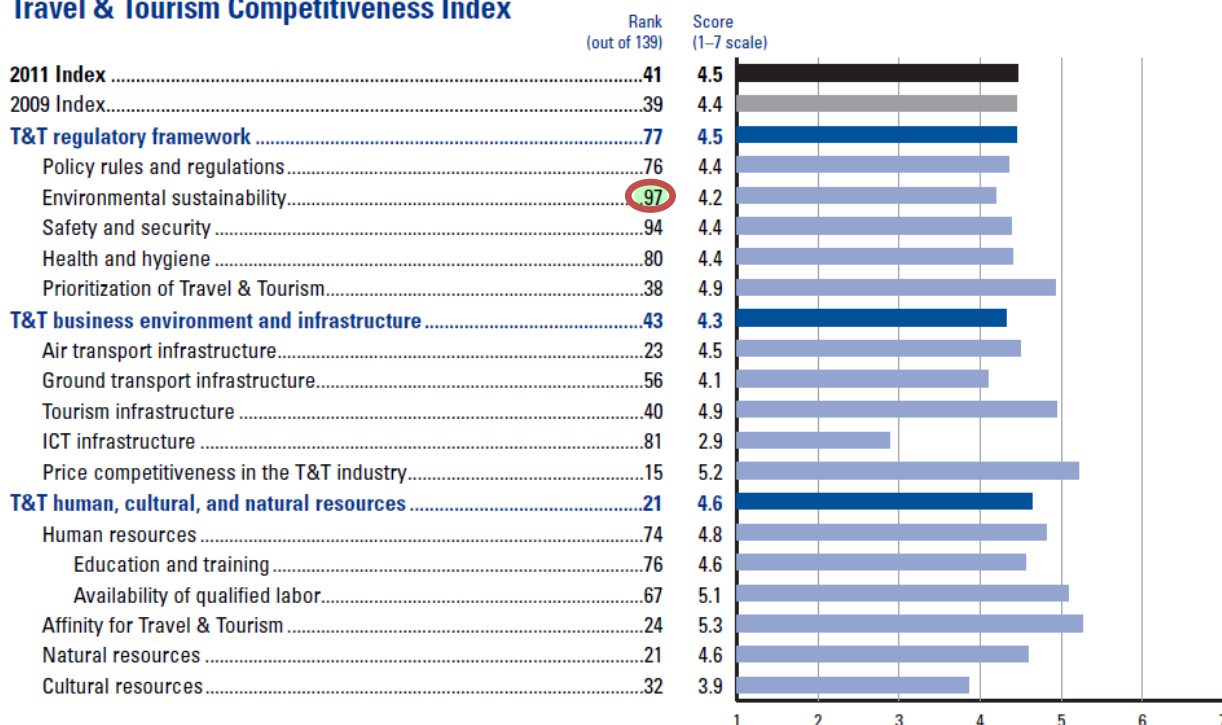
ลำดับ	ประเทศ	นักท่องเที่ยว	ลำดับ	ประเทศ	รายรับต่อหัว
1	China	50,875,000	1	Australia	4,990
2	Malaysia	23,646,000	2	India	2,253
3	Hong Kong SAR, China	16,926,000	3	Japan	1,846
4	<u>Thailand</u>	<u>14,150,000</u>	4	Macao SAR, China	1,719
5	Macao SAR, China	10,402,000	5	Korea, Rep.	1,653
6	Korea, Rep.	7,818,000	6	<u>Thailand</u>	<u>1,373</u>
7	Singapore	7,489,000	7	Hong Kong SAR, China	1,234
8	Japan	6,790,000	8	Singapore	1,228
9	Indonesia	6,324,000	9	Indonesia	1,071
10	Australia	5,584,000	10	Maldives	927

ที่มา: องค์การการท่องเที่ยวโลก อ้างถึงในฐานข้อมูลธนาคารโลก

อย่างไรก็ตามภายใต้สภาพการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในระดับโลก ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะมีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับที่สูงเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มเอเชีย-แปซิฟิก (ไม่รวมสหรัฐอเมริกา) ทั้งในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ และรายรับจากการท่องเที่ยวต่อหัวนักท่องเที่ยว (ดังตารางที่ 1) แต่ประเทศไทยยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระดับโลกตามผลการประเมินของ World Economic Forum ในปี 2011 อยู่ในลำดับที่ 41 ลดลงจากเดิมที่อยู่ในลำดับที่ 39 ในปี 2009 โดยองค์ประกอบของขีดความสามารถในการแข่งขันด้านที่ด้อยที่สุดของประเทศไทยคือ ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (ดูแผนภาพที่ 1-1)

แผนภาพที่ 1-1 ขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

Travel & Tourism Competitiveness Index

ที่มา : World Economic Forum (2011)

ขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

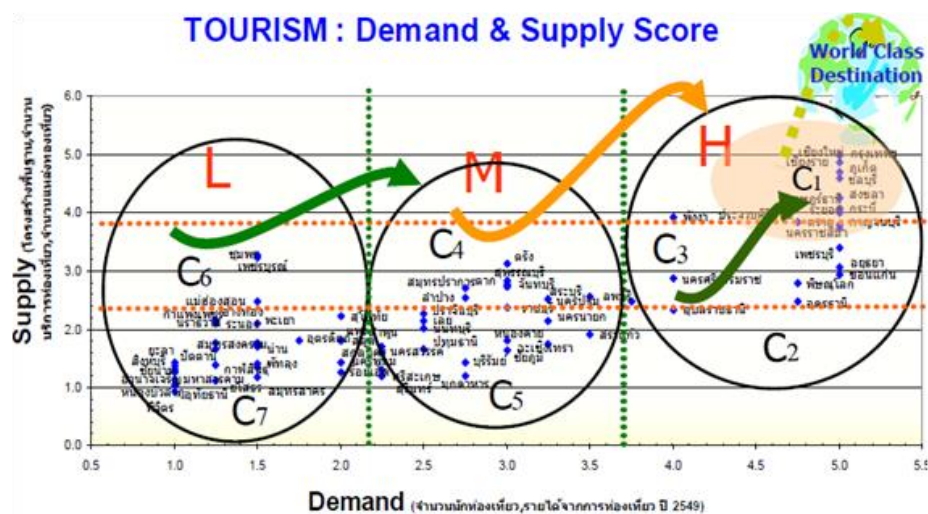
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวสูงมาก โดยสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 – 20 ของรายรับทั้งหมดจากการท่องเที่ยวของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2549) โดยภูเก็ตเป็นจังหวัดที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นลำดับที่สองของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร และเป็นจังหวัดที่มีระดับรายจ่ายต่อหัวนักท่องเที่ยวสูงที่สุดในประเทศไทย ดังแสดงในตารางที่ 1-2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศจึงได้วางตำแหน่งให้กลุ่มจังหวัดดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก (World Class Destination) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2548) ดังแสดงในแผนภาพที่ 1-2 และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังเป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของจังหวัดในกลุ่มดังกล่าวด้วยเช่นเดียวกัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่เส้นหนึ่งที่หล่อเลี้ยงเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

ตารางที่ 1-2 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายรับต่อหัวของจังหวัดต่างๆในปี 2009

ลำดับที่	จังหวัด	รายรับเฉลี่ย (บาท/หัว)	ลำดับที่	จังหวัด	รายรับรวม (ล้านบาท)
1	ภูเก็ต	27,846	1	กรุงเทพ	331,454
2	สุราษฎร์ธานี	15,282	2	ภูเก็ต	94,007
3	กรุงเทพ	11,035	3	ชลบุรี	47,828
4	กระบี่	9,067	4	สุราษฎร์ธานี	36,516
5	ชลบุรี	8,465	5	เชียงใหม่	32,606
6	เชียงใหม่	7,508	6	กระบี่	20,059
7	เชียงราย	5,597	7	สงขลา	12,703
8	ตราด	5,199	8	ระยอง	10,800
9	แม่ฮ่องสอน	4,948	9	เพชรบุรี	9,493
10	สงขลา	4,869	10	เชียงราย	9,405

ที่มา : รวบรวมจากสถิติของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

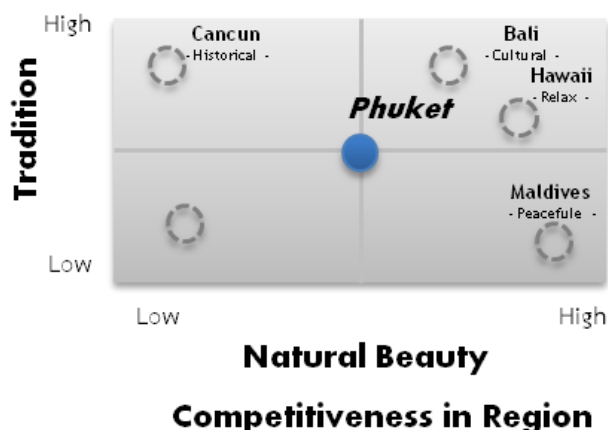
แผนภาพที่ 1-2 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548)

อย่างไรก็ตามในการแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในระดับสากล ภูเก็ตต้องเผชิญกับแรงกดดันจากแหล่งท่องเที่ยวใหม่อื่นๆ ที่มีความสวยงามทางธรรมชาติที่มากกว่า แหล่งบันเทิงที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดีกว่า หรือมีราคาที่ต่ำกว่า เมื่อเปรียบเทียบขีดความสามารถในการแข่งขันของแหล่งท่องเที่ยวในเชิงความมั่งคั่งทางธรรมชาติและความสะดวกสบายของประเพณีวัฒนธรรมระหว่างภูเก็ตกับแหล่งท่องเที่ยวตากอากาศทางทะเลอื่นๆในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จะเห็นได้ว่าภูเก็ตมีศักยภาพที่ดีกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในทั้งสองด้าน (สุวิทย์ เมษินทรีย์ 2553) ดังนั้น ภูเก็ตจึงอยู่ภายใต้สภาวะกดดันทางด้านการแข่งขันที่ต้องปรับตัวให้มีขีดความสามารถ (Competitiveness) ในการแข่งขันที่สูงขึ้น

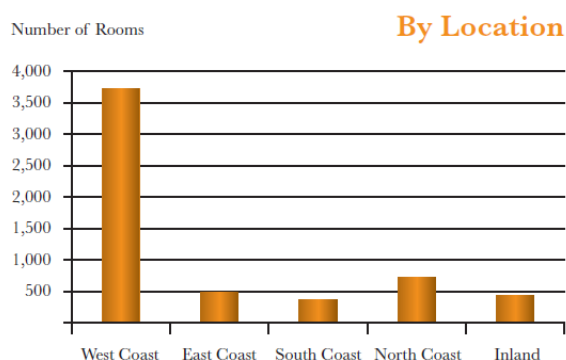
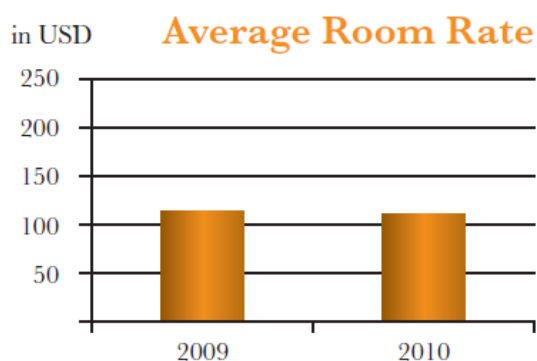
แผนภาพที่ 1-3 ชัดความสามารถในการแข่งขันของภูเก็ตกับเมืองคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ที่มา : สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2553)

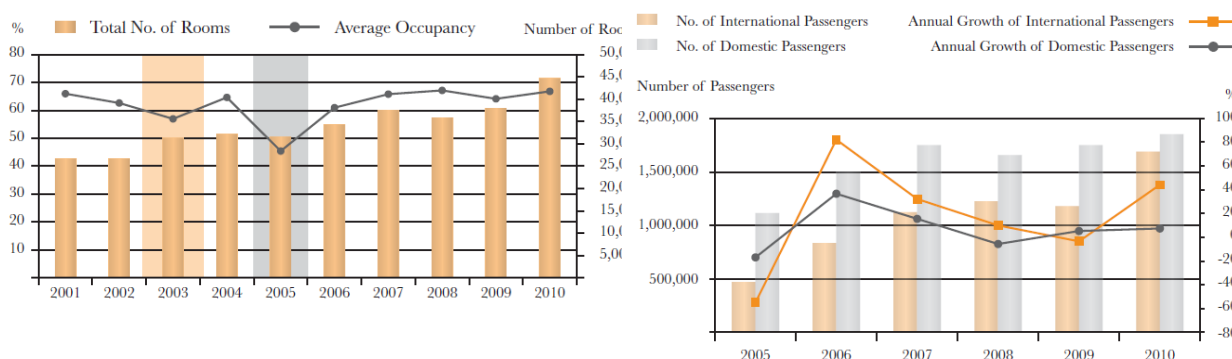
นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตยังมีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสัญญาณสะท้อนถึงความไม่ยั่งยืนของขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหลายประการ (Institute for Management Education for Thailand Foundation 2002) เช่น ระดับค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (รายรับที่เพิ่มขึ้นจึงมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นมากกว่ามูลค่าเพิ่มที่ได้รับเพิ่มจากนักท่องเที่ยว) ดังแสดงในแผนภาพที่ 1-4 (ก) ภาพลักษณ์ที่ลดลงในสายตาของนักท่องเที่ยว (จากระดับบนสู่ระดับกลาง) ความเสื่อมโทรมที่มากขึ้นของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ความไม่เพียงพอของสาธารณูปโภคและคุณภาพทรัพยากรบุคคล และ การขาดวิสัยทัศน์ร่วมกันต่อกยุทธ์การพัฒนาและสร้างคุณค่าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แผนภาพที่ 1-4 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

(ก) ราคาห้องพักเฉลี่ยที่ลดลง

(ข) การกระจุกตัวของห้องพักและรายได้จากการท่องเที่ยว

(ค) จำนวนอุปทานห้องพักที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(ง) จำนวนผู้โดยสารขาเข้าจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น

ที่มา : C9 Hotelworks Market Research (2011)

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและขีดความสามารถในการแข่งขันของแหล่งท่องเที่ยว

จากความท้าทายจากความถดถอยของขีดความสามารถในการแข่งขันและปัญหาที่เกิดจากอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันดังกล่าว แนวทางการพัฒนาที่เป็นทั้งการแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหา สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน พื้นที่ดังกล่าวคือ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Development: STD) ซึ่งเป็น การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ตอบสนองต่อความต้องการของทั้งนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นโดยมีการป้องกัน ผลกระทบและเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้นในอนาคตด้วย ซึ่งแนวทางการพัฒนาข้างต้นจำเป็นต้อง อาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักท่องเที่ยว หน่วยบริหารแหล่งท่องเที่ยว ธุรกิจบริการนักท่องเที่ยว ต่างๆ หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น และธุรกิจจัดบริการการท่องเที่ยว

ช่องว่างในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและความสำคัญของโครงการวิจัย

ผลการศึกษาโครงการวิจัย “กลยุทธ์การพัฒนาธุรกิจจัดบริการการท่องเที่ยวเพื่อเสริมหนุนต่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศ: กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต” ในปี 2553 พบว่า ในการขับเคลื่อนการ พัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในพื้นที่ดังกล่าวต้องมีการดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้ต่อทุกภาคส่วนในคลัสเตอร์ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (1) สร้างความตระหนักต่อปัญหาจากการท่องเที่ยวและคุณค่าของการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (2) เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการและการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ (3) การส่งเสริมการบริหารจัดการการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยภาคส่วนที่เป็นหน่วยสำคัญเนื่องจากได้รับผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คือ ชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว ดังนั้นชุมชนจึงควรตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าวและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน พื้นที่ตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เพื่อทำการวิเคราะห์กลยุทธ์และคู่มือเพื่อยกระดับความตระหนักและขีด ความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว ผ่านการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมี

ส่วนร่วมเพื่อสร้างเสริมความตระหนักและขีดความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวตามแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนให้กับชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ปัจจัยทางด้านผู้ได้รับผลกระทบหรือเจ้าบ้าน (Host) ของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

งานวิจัยนี้เลือกทำการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ประกอบด้วย ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง) เนื่องจากเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีระดับศักยภาพในด้านอุปสงค์และอุปทานการท่องเที่ยวในระดับสูง และต้องเผชิญกับสิ่งท้าทายต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสูงเช่นกัน และด้วยงบประมาณการวิจัยที่จำกัด งานวิจัยนี้จึงเลือกพื้นที่จังหวัดภูเก็ตเป็นตัวแทนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ (1) เป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายรับจากนักท่องเที่ยวสูงที่สุด (2) เป็นจังหวัดที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ (3) เป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว (4) เป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดดังกล่าว (5) เป็นจังหวัดศูนย์กลางในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด (6) เป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่ในลักษณะ Mass และลักษณะ Niche วัฒนธรรม และประเพณีต่างๆ (7) เป็นจังหวัดที่มีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์และจัดทำกลยุทธ์และคู่มือการสร้างเสริมความตระหนักต่อการมีส่วนร่วม ของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวเพื่อร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และดำเนินการเสริมสร้างความตระหนักในเรื่องดังกล่าวให้กับชุมชนดังกล่าว
2. เพื่อวิเคราะห์และจัดทำกลยุทธ์และคู่มือการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนให้กับชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว และดำเนินการเสริมสร้างขีดความสามารถดังกล่าว

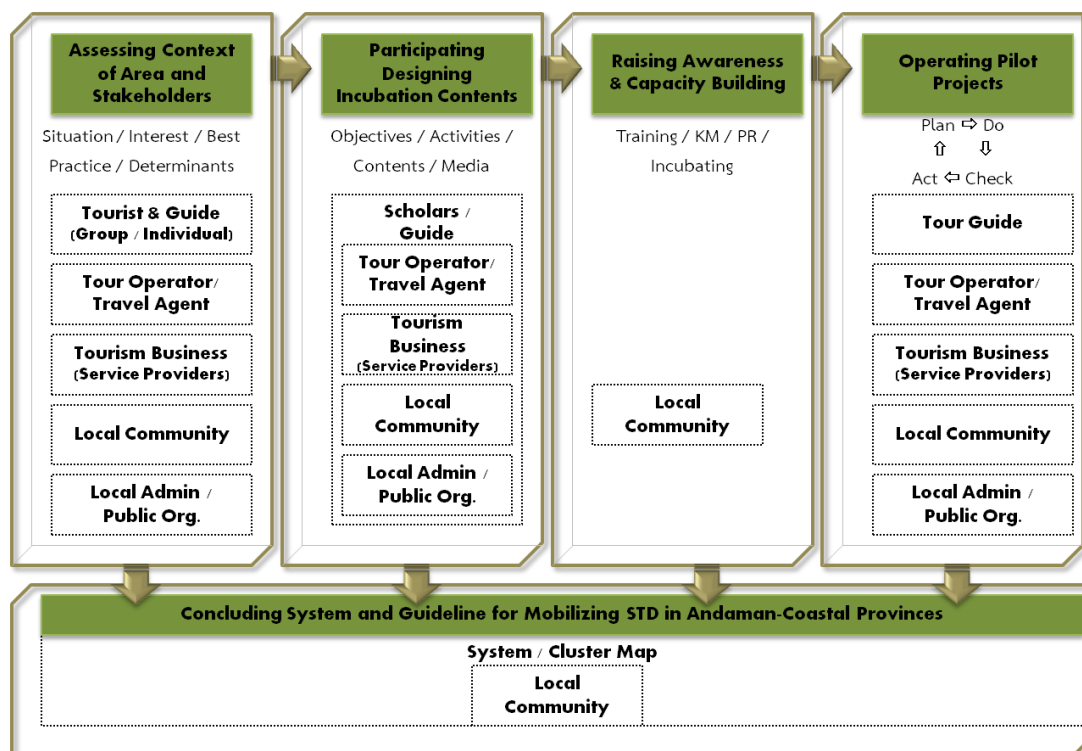
1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ด้านพื้นที่ศึกษา	จังหวัดภูเก็ต
ด้านระยะเวลา	12 เดือน
ด้านกลุ่มเป้าหมาย	ชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว
ด้านเนื้อหา	(1) ระดับความตระหนักของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (2) ระดับขีดความสามารถของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (3) กลยุทธ์และแนวทางการเสริมสร้างความตระหนักของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (4) กลยุทธ์และแนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.4 กรอบแนวความคิดและกรอบการดำเนินงานของการวิจัย

กรอบการดำเนินงานในภาพรวมของส่วนนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังแผนภาพที่ 1-5 คือ (1) ขั้นเตรียมการ โดยเป็นการศึกษาและประเมินสถานการณ์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนทั้งในภาพรวมของพื้นที่และของภาคส่วนต่างๆ ประเมินความสนใจหรือสิ่งจูงใจของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว ศึกษากรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการทั้งในพื้นที่ที่ศึกษาและพื้นที่อื่น เพื่อสรุปเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนของกลุ่มเป้าหมายต่างๆและแนวทางการขับเคลื่อน (2) ขั้นวางแผนการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบกิจกรรม และสื่อที่ใช้เพื่อการเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถให้กับกลุ่มธุรกิจทั้งสองกลุ่ม (3) ขั้นดำเนินการเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถในการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ให้กับกลุ่มชุมชน (4) ขั้นทดลองนำร่องเพื่อสร้างเสริมทักษะการดำเนินการและการทำงานเชิงเครือข่าย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการดำเนินงานในเชิงพลวัต (5) ขั้นสรุปผลการดำเนินโครงการเพื่อจัดทำเป็นกลยุทธ์การขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและคู่มือการดำเนินการเสริมสร้างความตระหนัก ขีดความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของกลุ่มชุมชน

แผนภาพที่ 1-5 กรอบแนวคิดในการวิจัยกลยุทธ์การเสริมสร้างความตระหนักและเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวตามหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ที่มา : คณะวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) สมาชิกชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวมีความตระหนักต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากขึ้น
- (2) สมาชิกชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวมีความสามารถในการทำงานเชิงเครือข่ายคลัสเตอร์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดให้มีความยั่งยืนเพิ่มขึ้น และทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- (3) พื้นที่ท่องเที่ยวในเขตภาคใต้ฝั่งอันดามันมีภาพลักษณ์และตำแหน่งผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่ดีขึ้นและสอดคล้องกับรสนิยมและความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวระดับบนมากขึ้น
- (4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ประกอบการวางแผนและการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนในเขตพื้นที่อื่นๆ อาทิ

1.6 ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

กิจกรรม	เดือน											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และบริบทของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย												
การสำรวจสถานการณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่เป้าหมายวิเคราะห์ระดับความตระหนักและขีดความสามารถของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว												
การสำรวจ/สัมภาษณ์/ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นต่อความต้องการและปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยว												
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก ระดับพฤติกรรม และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน												
การวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแนวทางการเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว พร้อมจัดทำร่างคู่มือ												
การรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง												
การปรับปรุงแนวทางดังกล่าวและจัดทำคู่มือ เอกสาร สื่อต่างๆ เพื่อใช้ประกอบกิจกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมาย												
การดำเนินการเสริมสร้างตระหนัก ส่งเสริมพฤติกรรม และ สร้างเสริมขีดความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน												
การประเมินผลระดับความตระหนัก และ ขีดความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มเป้าหมายชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว												
รายงานความก้าวหน้าโครงการ						*						
การร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในพื้นที่เป้าหมาย												
การรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว												
การทดลองดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในกลุ่มเป้าหมายนำร่อง (Pilot Project)												
การประเมินผล สรุปบทเรียนจากโครงการนำร่อง จากชุมชน และปรับปรุงแผนปฏิบัติการ												
การจัดทำระบบการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ปรับปรุงและจัดทำคู่มือการปฏิบัติการให้กับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง												
การเผยแพร่ให้กับทุกภาคส่วนในเครือข่ายท่องเที่ยว												
รายงานฉบับสมบูรณ์												*

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากในหัวข้อการทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศในรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการย่อยที่ 1 - 4 ทางคณะวิจัยได้นำเสนอการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องรวม 6 หัวข้อ โดยมีรายละเอียดดังตารางนี้ ดังนั้น คณะวิจัยจึงขอเสนอการทบทวนวรรณกรรมเฉพาะหัวข้อที่แตกต่างจากหัวข้อดังกล่าวในโครงการย่อยนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หัวข้อการทบทวนโครงการที่ 1-4	หน้า
ก. การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	หน้า ย 1-13
ข. แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	หน้า ย 1-21
ค. พฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ	หน้า ย 1-28
ง. การเสริมสร้างความตระหนัก	หน้า ย 1-43
จ. การเสริมสร้างขีดความสามารถ	หน้า ย 1-49
ฉ. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	หน้า ย 1-51
ช. คลัสเตอร์อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	หน้า ย 2-11
ซ. บทบาทของธุรกิจจัดบริการการท่องเที่ยว	หน้า ย 2-29
ณ. บทบาทของธุรกิจให้บริการต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	หน้า ย 3-12
ญ. การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	หน้า ย 4-12

รัฐบาลมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้การท่องเที่ยวนั้นยั่งยืน ระดับของภาครัฐในการจัดการท่องเที่ยวนั้นแปรเปลี่ยนอย่างมากทั่วโลก ในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนนั้น เกิดขึ้นทั้งในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วและกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา เพียงแต่ประเด็นที่เน้นย้ำนั้นแตกต่างกัน สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้เน้นการบรรเทาความยากจน และการอนุรักษ์ทรัพยากร แต่ในสำหรับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วจะเน้นการจัดการนักท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มวัยรุ่น

เหตุผลแสดงให้เห็นถึงความสำคัญสำหรับบทบาทของภาครัฐ (UNEP & WTO, 2005)

1. เนื่องจากปฏิกิริยาความยั่งยืนให้ความสำคัญในหน้าที่ของภาครัฐมากกว่าภาคเอกชน ถึงแม้ว่าภาคเอกชนกำลังเริ่มต้นเพื่อที่จะตระหนักถึงการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบแต่ภาครัฐยังได้รับการคาดหวังให้เป็นผู้นำในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. ในหลายประเทศธุรกิจการท่องเที่ยวมีหลายขนาดและหลากหลายชนิด ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแบบธุรกิจขนาดเล็ก ดังนั้นการปฏิบัติงานกลุ่มดังกล่าวจะเกิดความแตกต่างกัน ฉะนั้นการสร้างความร่วมมือจึงเป็นสิ่งจำเป็น ยิ่งไปกว่านั้นธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กนี้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่ดีในการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุสู่ปฏิกิริยาความยั่งยืนดังกล่าว
3. รัฐบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการลงทุนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ตัวอย่างเช่น การวางแผนการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและแรงงาน และการจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการจัดหาบริการทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
4. รัฐบาลในหลายประเทศได้สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยใช้การตลาด การให้บริการด้านข้อมูล การส่งเสริมการศึกษา และเป็นที่ประจักษ์อย่างมากกว่ารัฐนิยมใช้การร่วมลงทุนระหว่างรัฐบาลและเอกชน

บทบาทและหน้าที่ที่กล่าวมาควรได้รับการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ของความยั่งยืน นอกจากนี้บทบาทและหน้าที่ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ควรเกิดขึ้นกับรัฐบาลท้องถิ่นและระดับประเทศ ในหลายๆ ประเทศ วัตถุประสงค์และการปฏิบัติงานที่หลากหลายที่ซึ่งรัฐบาลพยายามให้อยู่ในแนวทางของความยั่งยืน และกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวเพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นอีกกลยุทธ์หนึ่งในการลดความยากจน อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้นนโยบายและเครื่องมือเป็นองค์ประกอบสำคัญของแนวทางแห่งความสำเร็จเพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายของหลักการและความยั่งยืน

นอกจากนี้งานวิจัยในอดีต พบว่าการกำหนดแผนงานของรัฐบาลท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพในการจัดการท่องเที่ยว และสิ่งที่สำคัญคือ การรวมการจัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในกิจกรรมของรัฐบาลท้องถิ่น ปรากฏในตารางที่ 2-1 ซึ่งบอกถึงหน้าที่ที่รัฐบาลท้องถิ่นควรรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว (Dredge, et al.)

ตารางที่ 2-1 บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

Local Government Roles and Responsibilities and Areas of Planning and Policy Development	Potential Influence on Tourism
Infrastructure provision and maintenance	Transport infrastructure may shape access to the destination. Basic infrastructure capacity (e.g. water and sewerage) may shape the destination's capacity to absorb tourists and may limit development.
Land use planning	Development assessment and strategic land use planning infrastructure the built character and spatial integration of the destination.
Environmental management	Protects and preserves unique environmental features of a destination and manage visitor pressures on natural resources
Open space planning and management	Protects and conserves open space influences the character and amenity of the destination and helps create a 'sense of place'.
Public health and safety management	Protects and enhances visitor satisfaction, destination image and quality.
Local economic development	Encourages synergetic economic activity, the development of appropriate tourism business and support services.
Education, training and employment	Influences quality in the delivery of tourism service and facilities.
Tourism promotion and marketing	Fosters branding and destination image development.
Art and cultural development	Encourages the development of unique and positive sense of community and belongingness attractive to tourism.
Community development	Encourages a community supportive of tourism activity and enterprise.
Human services	Encourages positive attitudes and improved service delivery.

เครื่องมือสำหรับภาครัฐเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

รัฐบาลสามารถใช้เครื่องมือดังกล่าวเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์ได้ โดยอยู่บนพื้นฐานของบทบาทที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้ควรตระหนักถึงความเหมาะสม เครื่องมือดังกล่าวประกอบด้วย (UNEP & WTO, 2005)

ตัวชี้วัด ใช้ในการบ่งชี้ระดับของผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวและผลข้างเคียงที่เกิดขึ้น หรือบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีศักยภาพ การดำเนินงานด้านความยั่งยืนจะไร้ผลหากไม่มีการใช้ตัวชี้วัด การใช้ตัวชี้วัดดังกล่าว

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการวางแผนและการจัดการเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนดัชนีชี้วัดที่ใช้ควรแสดงผลดังนี้

- แสดงสภาพปัจจุบันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น อัตราการพักอาศัยของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
- ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้นในระบบ เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ระดับความรุนแรงของอาชญากรรม
- ผลกระทบของการท่องเที่ยว เช่น การเปลี่ยนแปลงรายได้ภายในชุมชน อัตราการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้
- ความพยายามในการจัดการปัญหา เช่น การลงทุนเพื่อกำจัดสารปนเปื้อนตามชายฝั่ง
- ผลกระทบของการปฏิบัติการในการจัดการ เช่น ระดับของมลพิษที่เปลี่ยนแปลง จำนวนของนักท่องเที่ยวที่หมุนเวียน

การใช้ตัวชี้วัดในการกำหนดนโยบาย และการวางแผน ตัวชี้วัดความยั่งยืนควรถูกกำหนดในขั้นตอนของกระบวนการ ตัวชี้วัดดังกล่าวสามารถถูกใช้เพื่อ

- ประเมินข้อมูลที่มีอยู่
- สามารถตั้งเป้าหมายเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน
- ประเมินการปฏิบัติงาน
- ประเมินและทบทวนนโยบายเดิมและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับปัญหาที่พบ

การเลือกตัวชี้วัดควรผ่านกระบวนการปรึกษาหารือระหว่างผู้เชี่ยวชาญและการมีส่วนร่วม ซึ่งจะส่งผลดีและสร้างคุณค่าได้มากกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสามารถกำหนดประเด็นความยั่งยืนได้อย่างชัดเจน ตัวชี้วัดดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องถูกเชื่อมโยงกับประเด็นก่อนหน้านี้ เพื่อสามารถระบุแหล่งท่องเที่ยวได้

หลักการสำหรับการเลือกเกณฑ์ชี้วัด

หลักการในการเลือกเกณฑ์ตัวชี้วัดประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดควรมีความสัมพันธ์กับประเด็นที่ศึกษา
- ความเป็นไปได้ของการได้รับข้อมูลและการวิเคราะห์ผลความน่าเชื่อถือของข้อมูล
- ความชัดเจน สามารถเปรียบเทียบได้แม้เวลาผ่านไป หรือบริบททางพื้นที่ที่ต่างกัน

การเฝ้าระวังติดตามความยั่งยืน

ในการเฝ้าระวังติดตามนี้รวมถึงการใช้มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ การเฝ้าระวังติดตามที่ตรงข้ามกับข้อมูลเดิมที่มีอยู่ รูปแบบหนึ่งในการเฝ้าติดตามการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ มาตรการควรประกอบไปด้วย

- ระดับของการท่องเที่ยว รวมทั้งอุปทานและอุปสงค์
- แอ่งการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม แอ่งการณ์ดังกล่าวจะเป็นผลลัพธ์ของการท่องเที่ยว และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จากการดำเนินกิจกรรม เช่น การจ้างงาน ปัญหาอาชญากรรม คุณภาพน้ำ และอากาศ ปริมาณพืชพรรณที่หายาก

รูปแบบอื่นๆ ของการเฝ้าระวังติดตามเพื่อดูผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่

- นักท่องเที่ยว การตรวจสอบผลข้างเคียงจากนักท่องเที่ยว ใช้วิธีการลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) และเพื่อที่จะตรวจสอบระดับความพึงพอใจ
- ธุรกิจการท่องเที่ยว การตรวจสอบผ่านธุรกิจการท่องเที่ยวโดยการลงพื้นที่การพบปะพูดคุย เพื่อที่จะตรวจสอบการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ รวมทั้งภาวะการรับรู้และความต้องการของคนกลุ่มนี้
- ชุมชน การตรวจสอบผ่านครัวเรือนสัมภาษณ์ focus group เพื่อที่จะตรวจสอบทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวและความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้น

การใช้ตัวชี้วัดร่วมกับองค์การอื่น

การใช้ตัวชี้วัด และการเฝ้าระวังติดตามที่มีความสอดคล้องกัน จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้แหล่งท่องเที่ยวสามารถตรวจสอบการดำเนินงาน หรือกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางความยั่งยืน ซึ่งผลดังกล่าวนั้นจะแสดงให้เห็น จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องซึ่งควรได้รับการแก้ไข

1. การใช้เครื่องมือด้านการบังคับและควบคุม รัฐบาลสามารถควบคุมการพัฒนา และการปฏิบัติงาน และตรวจสอบด้วยการใช้กฎหมาย
2. การใช้มือทางเศรษฐศาสตร์ จะเป็นตัวผลักดันพฤติกรรมและผลกระทบด้วยวิธีทางทางการเงิน และส่งสัญญาณผ่านทางตลาด
3. การใช้เครื่องมือความสมัครใจ จัดหากรอบการดำเนินงานหรือกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดจุดร่วมระหว่างกันของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำไปสู่แนวทางและการปฏิบัติงานที่ยั่งยืน
4. การใช้เครื่องมือด้านการสนับสนุน รัฐบาลสามารถสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ยังสามารถสนับสนุนนักท่องเที่ยวให้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อความยั่งยืน

การพัฒนาองค์การโดยกำหนดเกณฑ์การชี้วัดร่วมกันระหว่างองค์การ (Benchmarking)

ผลจากการใช้ตัวชี้วัดและการเฝ้าระวังติดตามจะทำให้สามารถตรวจสอบการดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางหรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังสามารถทำให้ได้ทราบถึงจุดอ่อนหรือข้อด้อยที่เกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน สำหรับในการพัฒนาองค์การใช้รูปแบบการเปรียบเทียบกับองค์การประเภทเดียวกันเพื่อให้เห็นข้อเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนควรใช้เกณฑ์ชี้วัดจำเป็นต้องมีเกณฑ์ชี้วัดและกระบวนการเฝ้าติดตามที่คล้ายคลึงกัน

ปัจจุบันในระดับนานาชาติได้มีแผนในการกำหนดเกณฑ์การชี้วัดร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาล ส่วนในระดับประเทศนั้นการกำหนดเกณฑ์การชี้วัดเกิดขึ้นจากผู้บริหารแหล่งท่องเที่ยวจากที่ต่างๆ หรือเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงกับกลุ่มผู้นำท้องถิ่น

สำหรับการท่องเที่ยวแนวคิดในการดำเนินขีดจำกัดการรองรับได้รับความสนใจและเป็นข้อถกเถียงนานหลายปี โดยทั่วไปจะหมายถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่สถานที่ที่สามารถรองรับได้โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือประชากรที่พักอาศัยหรือสร้างความไม่พึงพอใจของนักท่องเที่ยว (UNEP & WTO, 2005) นอกจากนี้ความสามารถในการรองรับ (carrying capacity, CC) หมายถึง ระดับความสามารถในการเจริญเติบโตหรือการทนต่อการเปลี่ยนแปลงในระดับใดระดับหนึ่งเท่านั้น โดยสิ่งแวดล้อมยังสามารถคงอยู่หรือดำเนินอยู่ได้อย่างปกติและ

ปราศจากผลกระทบ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสี่ยงต่อสวัสดิภาพ สุขภาพ พลานามัย สิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมนั้น ซึ่งรวมถึงมนุษย์ด้วย (Schneider et.al,1978:1) ซึ่งหากเกินกว่าความสามารถที่รองรับได้ทรัพยากรไม่สามารถฟื้นฟูกลับขึ้นมาได้อีก ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบและโครงสร้างของแต่ละระบบนิเวศเป็นบรรทัดฐาน โดยความสามารถในการรองรับแยกเป็นลักษณะได้ดังนี้

1. ความสามารถในการรองรับด้านระบบนิเวศวิทยา ปัจจัยด้านกายภาพและชีวภาพเป็นพื้นฐานในการพิจารณาถึงขีดจำกัดการรองรับ ตัวอย่างของการศึกษาในประเด็นนี้ เช่น ความสามารถของพืชพันธุ์ที่ทนต่อการรบกวน
2. ความสามารถในการรองรับด้านสังคมวัฒนธรรม กำหนดโดยผลกระทบที่ไม่สามารถยอมรับได้หากเกิดขึ้นในท้องถิ่นหรือชุมชน หรือกำหนดอยู่บนพื้นฐานของข้อจำกัดความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์
3. ความสามารถในการรองรับด้านจิตวิทยา ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการท่องเที่ยว หรือสร้างประสบการณ์ที่เลวร้ายให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้การสร้าง ความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับกิจกรรมและคุณลักษณะของนักท่องเที่ยว
4. ความสามารถในการรองรับด้านโครงสร้างพื้นฐาน สำหรับการรองรับทางด้านโครงสร้างพื้นฐานควรพิจารณาองค์ประกอบด้านการขนส่ง การคมนาคม จำนวนห้องพัก ระบบสาธารณูปโภค
5. ความสามารถในการรองรับด้านการจัดการ การจัดการด้านจำนวนนักท่องเที่ยวจากบริบทพื้นที่

วิธีการในการประเมินภาวะความสามารถในการรองรับ

1. พัฒนาตัวชี้วัดอย่างมีเหตุผล โดยอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบที่แตกต่างกันตามประเด็นที่จะต้องศึกษาในเรื่องความสามารถในการรองรับด้านต่างๆ ในการประเมินการนี้ควรใช้วิธีการสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิด การลงพื้นที่สำรวจ และการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ
2. วิธีการในการประมาณตัวชี้วัดจะก่อให้เกิดการถกเถียงและเปิดเผยข้อเท็จจริง
3. หลีกเลี่ยงการใช้มาตรการเดียวกันในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน เนื่องจากมาตรการที่เหมาะสมในพื้นที่หนึ่งอาจไม่สามารถใช้หรือได้รับการยอมรับในอีกพื้นที่หนึ่ง
4. ควรใช้การระบุค่าเป็นช่วงมากกว่าการกำหนดเป็นค่าตัวเลข

ขีดขั้นของการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้(Limits of Acceptable Change)

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากขีดจำกัดในการรองรับนำไปสู่การใช้แผนทางเลือกเพื่อสร้างความตระหนักในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

หลักการของขีดขั้นการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้นี้เน้นในเรื่องของผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น โดยกระบวนการเป็นดังนี้

1. พิสูจน์ได้ว่าผลกระทบดังกล่าวขัดขวางการพัฒนา
2. พิสูจน์ได้ว่าเกณฑ์การชี้วัดที่ใช้ันมีความสัมพันธ์กับผลกระทบ

3. พิสูจน์ได้ว่าค่าของตัวชี้วัดนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้หรือไม่
4. การดำเนินกระบวนการเฝ้าระวังและติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
5. หากมีการบริโภครักษาการเกินเกณฑ์ที่ตั้งไว้ให้จัดทำแผนการจัดการอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและอยู่ในเกณฑ์

5.2 การใช้เครื่องมือบังคับและควบคุม

1. กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและระบบใบอนุญาต

กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และการอนุญาตถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน โดยผ่านการบังคับ การแทรกแซงและบทลงโทษ กฎหมายจะสรรหาผู้นำท้องถิ่นเพื่อบังคับใช้โดยรายละเอียดจะอยู่ในกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ ส่วนใบอนุญาตเป็นกระบวนการในการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎระเบียบตามมาตรฐานและได้รับการยอมรับ

เพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนลักษณะของกฎหมายระเบียบกฎเกณฑ์ควรเป็นดังนี้

- กฎหมายควรอยู่บนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามที่ควรจะเป็นและสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- กฎหมายควรชัดเจนและสามารถบังคับใช้ นอกจากนี้ระบบใบอนุญาตเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงมาตรฐานในการปล่อยมลพิษ
- ยกระดับการปฏิบัติไปสู่ความยั่งยืนโดยใช้มาตรฐานตามที่กำหนด แนวทางต่างๆซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดข้อตกลงและนำไปสู่การพัฒนา

นอกจากนี้ลักษณะของกฎหมายที่ควรจะเป็น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยทบทวนกฎหมายที่มีอยู่เดิมเพื่อให้แน่ใจว่ามีจุดแข็งอย่างเพียงพอ ไม่เพียงเท่านั้นแต่ควรสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

- การกำหนดกฎหมายควรอยู่บนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมทั้งอำนาจและการบริหารงานที่สามารถสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจให้กับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว
- อำนาจและความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน
- การให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในด้านของการใช้พื้นที่ กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นสิ่งจำเป็น

ผลตอบรับจากกฎหมายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับประเทศ

สำหรับกฎหมายระดับประเทศได้กำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวให้กับรัฐบาล และองค์การตัวแทนด้านการท่องเที่ยว โดยผลที่ปรากฏแต่ละองค์การเน้นย้ำในเรื่องของการสนับสนุนชุมชน การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ

- ระบบใบอนุญาต

- ระบบใบอนุญาตในธุรกิจการท่องเที่ยว
- ข้อกำหนดด้านการจ้างงานและการปกป้องสิ่งแวดล้อม
- การบังคับใช้ให้มีการปล่อยมลพิษมาตรฐานขั้นต่ำตามที่กฎหมายต้องการ
- การควบคุมจำนวนผู้ประกอบการ

การสร้างข้อกำหนดให้เกิดประสิทธิภาพ

ปัญหาที่เกิดจากการใช้กฎหมายระเบียบกฎเกณฑ์คือ การบังคับใช้ที่ไร้ผล ซึ่งประเด็นนี้เกิดขึ้นทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ดังนั้นวิธีทางในการกำหนดให้เกิดกฎหมายที่มีประสิทธิภาพคือ

- การเชื่อมโยงระหว่างระบบกฎหมายและระบบใบอนุญาต
- กระตุ้นผู้ประกอบการระดับเดียวกัน
- การตั้งเป้าหมายไปสู่แผนงานที่ปฏิบัติได้
- การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวและข้อกำหนด
- การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและควบคุมการพัฒนา

ธนาคารโลก หรือ World Bank ได้ให้ความหมายของ Good Governance ว่า หมายถึง ลักษณะและวิธีการของการใช้อำนาจอธิปไตยในการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนา นอกจากนี้ Commission on Global Governance ยังได้ให้คำนิยามคำว่า Governance ไว้ในเอกสารชื่อ Our Global Neighborhood ว่าหมายถึง ผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรม ซึ่งบุคคลและสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ ได้กระทำลงในหลายทิศทาง โดยมีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์ที่หลากหลายและขัดแย้งกันได้ ด้วยการร่วมมือกันจัดการในเรื่องนั้น

ซึ่งหลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการดังนี้ (โพธิบุญ, 2552)

1. หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล
2. หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตความเสียสละ ความอดทน ขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น
3. หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

4. หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวน สาธารณะ การประชาพิจารณ์การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ และขจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

5. หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารตลอดจนคณะข้าราชการ ทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำ ต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง

6. หลักความคุ้มค่า ผู้บริหาร ต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้นในการบริหารจัดการ จำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมาย ไปที่ผู้รับบริการหรือประชาชน โดยส่วนรวม

นอกจากนี้ควรคำนึงถึงโอกาสและอุปสรรคในหลักธรรมาภิบาลซึ่งกล่าวไว้ใน (Dredge, et al.) ดังนี้ ตารางที่ 2-2 อุปสรรคและโอกาสในการมีธรรมาภิบาล

Barriers to good governance	Opportunities for good governance
• Lack of resources (time, expertise, financial) • Lack of leadership skills • Lack of clearly articulated vision and set of goals • Volunteer fatigue • Industry fragmentation • Lack of clearly articulated relationships between politicians, public officers, business and community • Lack of reporting systems and process • Lack of understanding of legislative environment / legal authority and responsibilities	• Effective communicators • Resource availability(time, expertise, financial) • Goodwill, willingness of share information, community spirit/ sense of community • Shared experiences • Common goals • Respect for the system/willingness to work with rather than against it • Transparent decision making process • Clearly articulated reporting systems and process • Clear understanding of legislation and legal responsibilities

● บทบาทที่ควรจะเป็นเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Enabling Role of District Council in Tourism Development)

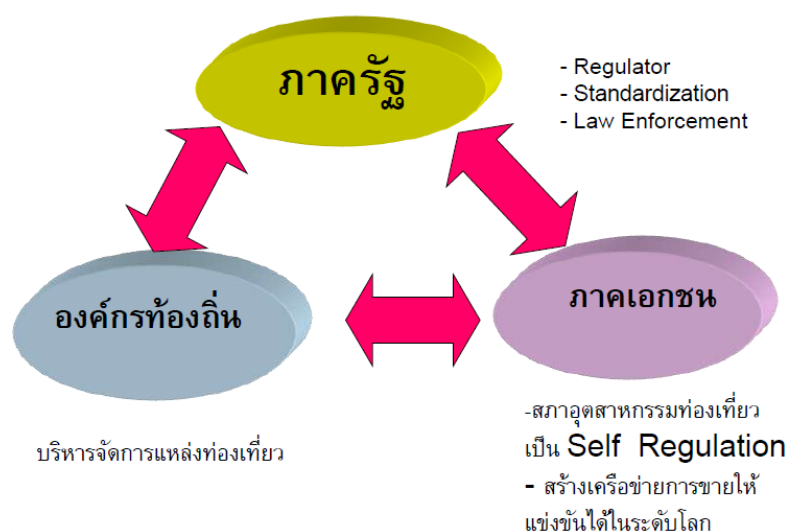
หน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนั้นประกอบด้วยหลักการที่สำคัญสองประการ ได้แก่ สิ่งที่จะควรจะเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยว(the ‘enablement’ of tourism development) และการจัดการกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว (the management of tourism’s effects) เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนท้องถิ่นควรกระทำดังนี้(Cameron, Memo, Simmons, & Fairweather, 2001)

- สนับสนุนและริเริ่มการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาทิเช่น การลงทุนให้กับองค์การท่องเที่ยวในชุมชน การศึกษาความเป็นไปได้ทางธุรกิจและระดับความเชื่อมั่น
- พัฒนาทัศนียภาพ และภูมิทัศน์ในท้องถิ่น เช่น สวนสัตว์ หอศิลป์ สวนสาธารณะ และอุทยาน
- สนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลาย เช่น งานเทศกาลท้องถิ่น หรืองานเทศกาลด้านการกีฬา

นอกจากนี้เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอันเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรปฏิบัติดังนี้

- ใช้ระเบียบ กฎหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น การกำหนดมาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัย
- วางผังเมืองและสร้างระบบสาธารณูปโภคอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงข่ายการคมนาคม การจัดการของเสียและสิ่งโสโครก
- เฝ้าระวังและตรวจสอบการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผนงานที่ได้ดำเนินการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของคนในท้องถิ่น และการเฝ้าระวังด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

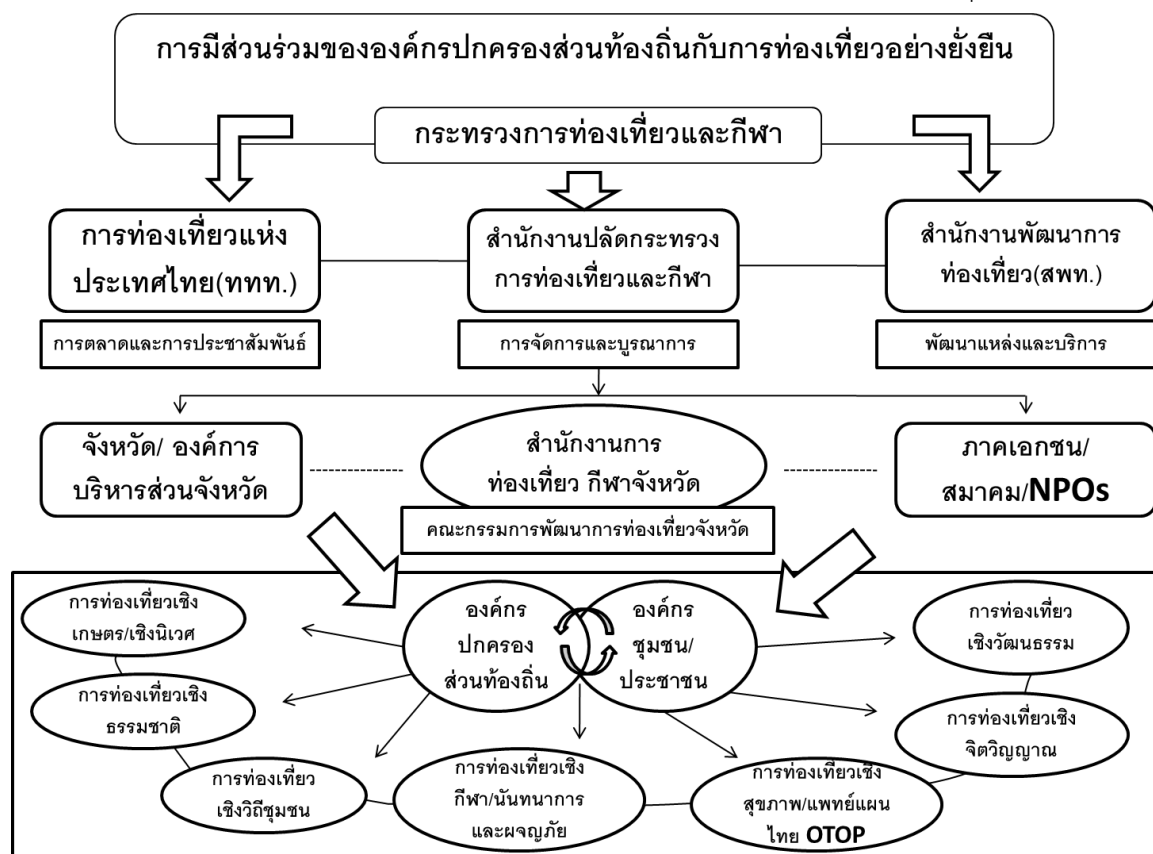
ในส่วนของประเทศไทยนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เสนอกรอบบทบาทหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ดังแผนภาพที่ 2-1
แผนภาพที่ 2-1 บทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์การท้องถิ่น

ความเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐส่วนอื่นๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการทำงานเชื่อมโยงกับภาคส่วนอื่นโดยเฉพาะหน่วยงานราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค กับชุมชน ดังแผนภาพที่ 2-2

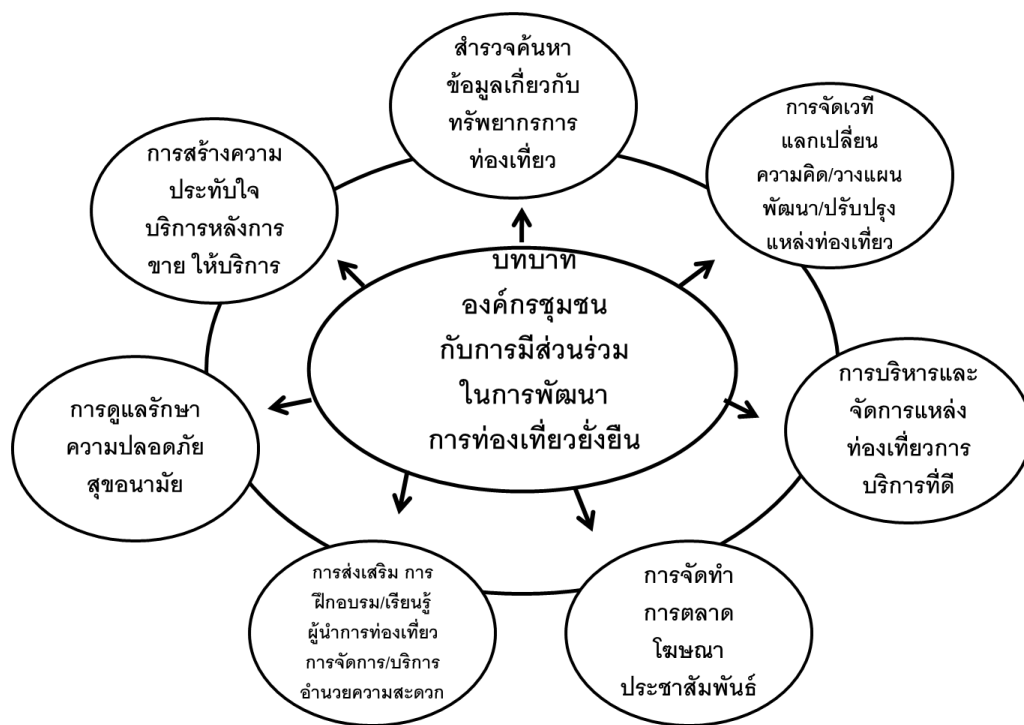
แผนภาพที่ 2-2 การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวต่างๆ

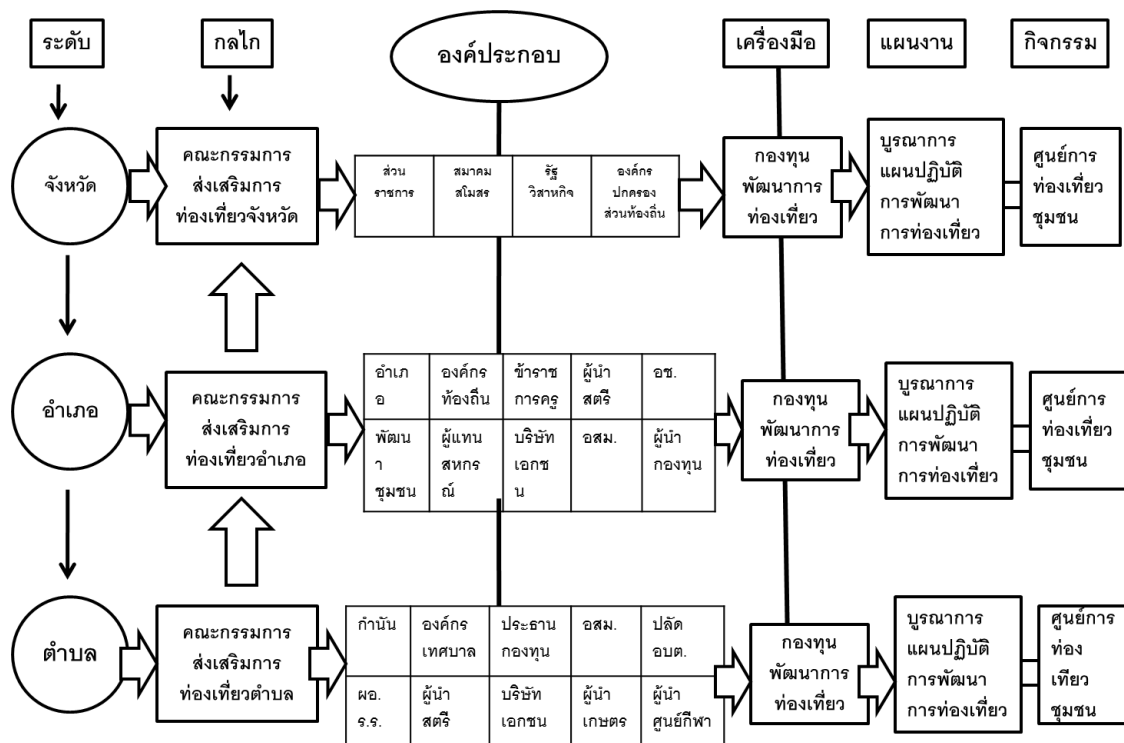
บทบาทหน้าที่ของ อปท.

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวในหลายหน้าที่ ได้แก่ การสำรวจ ค้นหาข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยว การส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและบริการ การจัดทำตลาดโฆษณาประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน การดูแลรักษาความปลอดภัยและสุขอนามัย การสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยว ดังแสดงในแผนภาพที่ 2-3 โดยมีกลไกการทำงานที่เชื่อมโยงทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบลดังแผนภาพที่ 2-4

แผนภาพที่ 2-3 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

แผนภาพที่ 2-4 การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

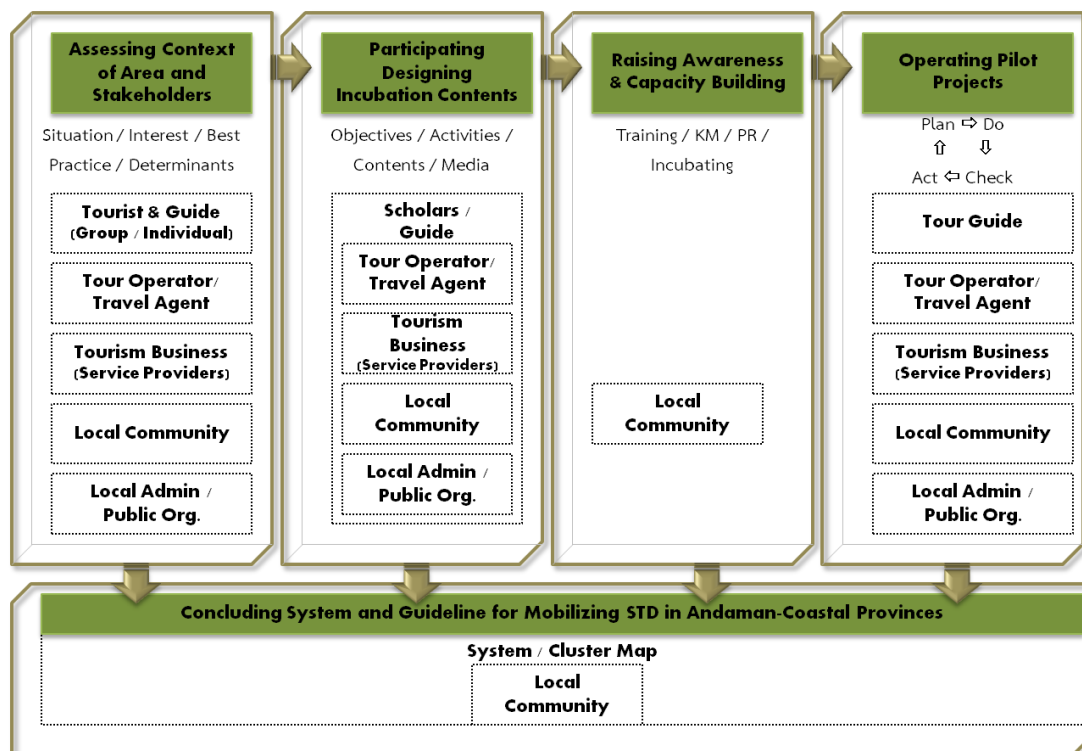
บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบการดำเนินงานในภาพรวมของส่วนนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังแผนภาพที่ 3-1 คือ (1) ขั้นเตรียมการ โดยเป็นการศึกษาและประเมินสถานการณ์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนทั้งในภาพรวมของพื้นที่และของภาคส่วนต่างๆ ประเมินความสนใจหรือสิ่งจูงใจของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว ศึกษากรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการทั้งในพื้นที่ที่ศึกษาและพื้นที่อื่น เพื่อสรุปเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนของกลุ่มเป้าหมายต่างๆและแนวทางการขับเคลื่อน (2) ขั้นวางแผนการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบกิจกรรม และสื่อที่ใช้เพื่อการเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถให้กับกลุ่มธุรกิจทั้งสองกลุ่ม (3) ขั้นดำเนินการเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถในการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ให้กับกลุ่มชุมชน (4) ขั้นทดลองนำร่องเพื่อสร้างเสริมทักษะการดำเนินการและการทำงานเชิงเครือข่าย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการดำเนินงานในเชิงพลวัต (5) ขั้นสรุปผลการดำเนินโครงการเพื่อจัดทำเป็นกลยุทธ์การขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและคู่มือการดำเนินกิจการเสริมสร้างความตระหนัก ขีดความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของกลุ่มชุมชน

แผนภาพที่ 3-1 กรอบแนวคิดในการวิจัยกลยุทธ์การเสริมสร้างความตระหนักและเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวตามหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ที่มา : คณะวิจัย

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

แผนการวิจัยนี้มีระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (mixed research methodology) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีคำถามการวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มประชากรและตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

คำถามการวิจัย	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	ข้อมูล	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับความตระหนักต่อการขับเคลื่อน STD อย่างไร	○ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาจากผลการสำรวจ ○ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์	○ แบบสำรวจ ○ แบบสัมภาษณ์	○ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	○ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความตระหนักต่อการขับเคลื่อน STD ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคืออะไร	○ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาจากผลการสำรวจ ○ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์	○ แบบสำรวจ ○ แบบสัมภาษณ์		- สำรวจ 50 ราย - สัมภาษณ์ 20 ราย ○ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้าตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างในจังหวัดภูเก็ตทั้งระดับตำบลและจังหวัด
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อน STD อย่างไร	○ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาจากผลการสำรวจ ○ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์	○ แบบสำรวจ ○ แบบสัมภาษณ์		
4. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อน STD ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคืออะไร	○ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาจากผลการสำรวจ ○ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์	○ แบบสำรวจ ○ แบบสัมภาษณ์		
5. แนวทางการเสริมสร้างการปฏิบัติตามบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน STD คืออะไร	○ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์และคำตอบของคำถามการวิจัยในข้อ 1-4	○ คำตอบของคำถามการวิจัยข้อ 1-4 ○ แบบสัมภาษณ์	○ นักวิชาการ ○ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรม	รวมประมาณ 200 ราย

บทที่ 4

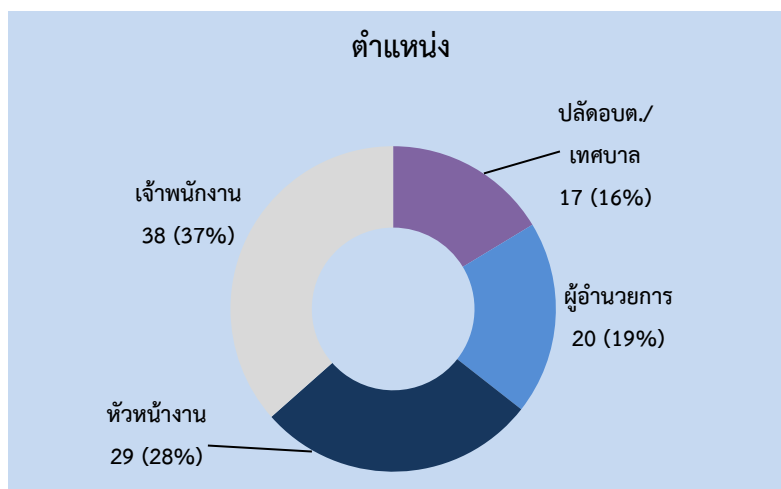
ผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการรายงานผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณจากข้อมูลผลการสำรวจผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากข้อมูลผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต หัวข้อ 4.1 เป็นการรายงานผลการวิเคราะห์โครงสร้างผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของจังหวัดภูเก็ต หัวข้อ 4.2 รายงานผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความยั่งยืนของการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต หัวข้อ 4.3 รายงานผลการวิเคราะห์ระดับความตระหนักและระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อบทบาทในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ส่วนผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ผลต่อระดับการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวนี้ ได้ถูกรายงานในหัวข้อ 4.4

4.1 โครงสร้างผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูเก็ต

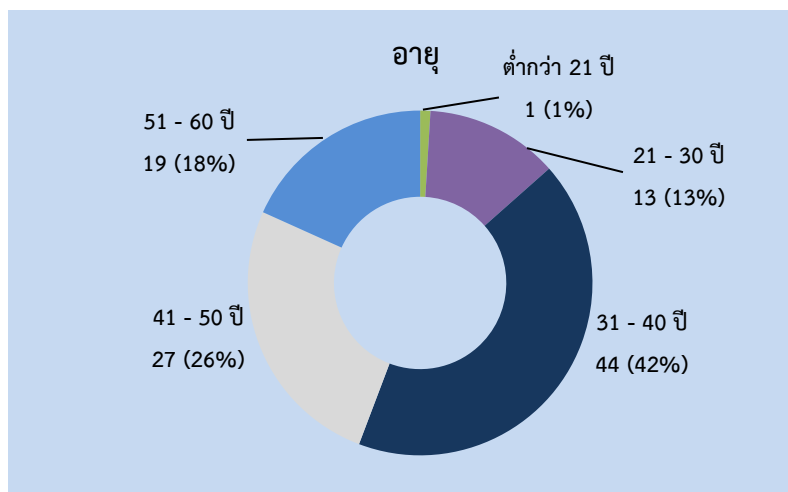
ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตจำนวน 102 ราย พบว่าธุรกิจนำเที่ยวและตัวแทนการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล

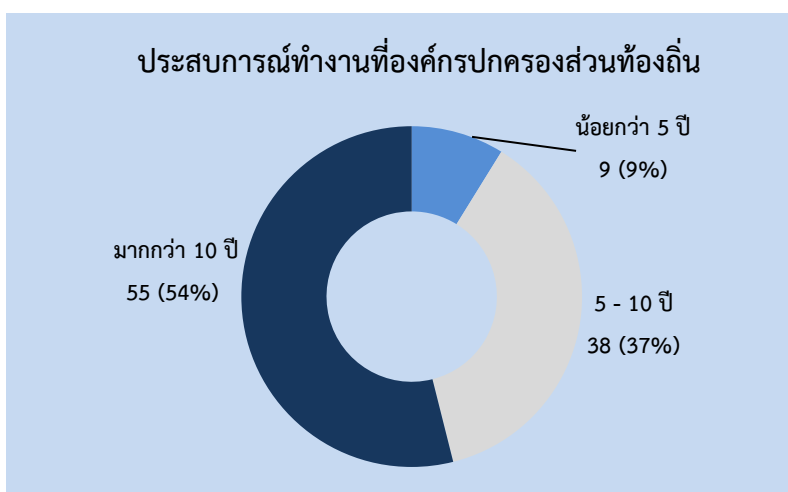
บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา คือ หัวหน้างาน จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 28 ผู้อำนวยความสะดวก จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 19 และปลัด อบต./เทศบาล จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 16 ตามลำดับ

อายุ

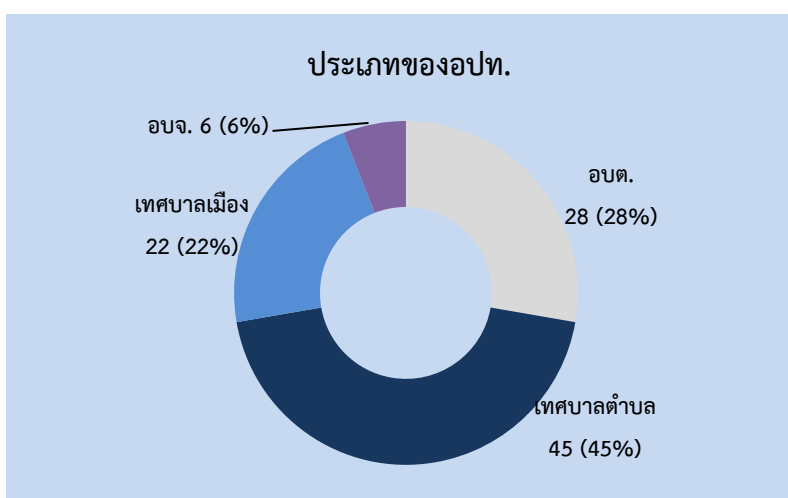
บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 26 ช่วงอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 18 ช่วงอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 13 ส่วนอายุต่ำกว่า 21 ปี มีเพียง 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1 เท่านั้น

ประสบการณ์ทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

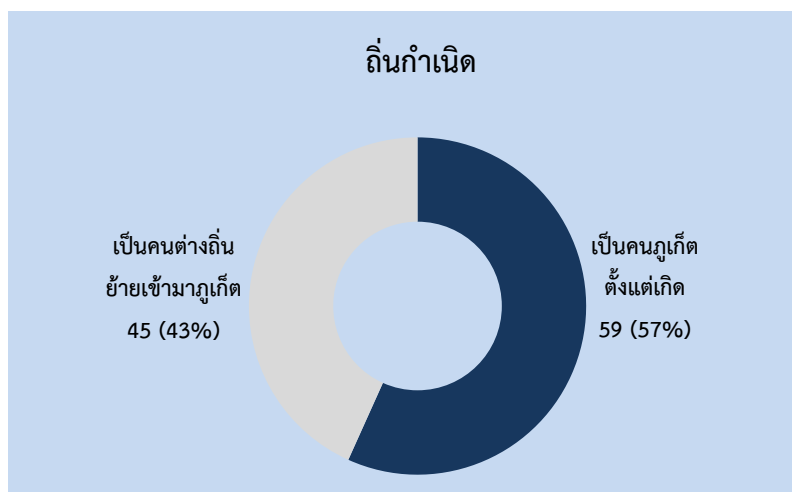
บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 10 ปี มีจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี มีจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 37 และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 9

ประเภทของอปท.

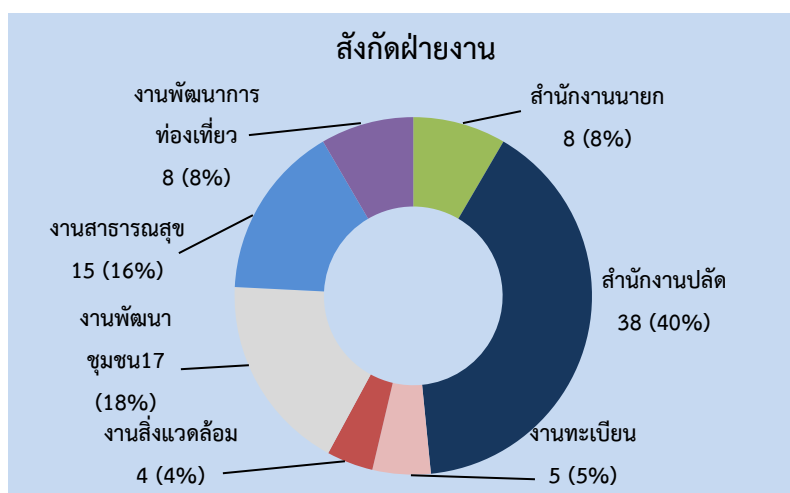
จากจำนวนบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตอบแบบสำรวจ ส่วนใหญ่มาจากเทศบาลตำบล โดยมีจำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา ได้แก่ อบต. จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 28 เทศบาลเมือง จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 22 และมาจาก อบจ. เพียง 6 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 6 เท่านั้น

ถิ่นกำเนิดของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนใหญ่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีถิ่นกำเนิดเป็นคนภูเก็ตตั้งแต่เกิด โดยมีจำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 57 และเป็นคนต่างถิ่นย้ายเข้ามาภูเก็ต จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 43

สังกัดฝ่ายงาน

บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่สังกัดฝ่ายงานสำนักงานปลัดมีจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา ได้แก่ สังกัดฝ่ายงานพัฒนาชุมชน จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 18 งานสาธารณสุข จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 16 สังกัดงานพัฒนาการท่องเที่ยว และสำนักงานนายก จำนวน 8 รายเท่ากัน คิดเป็น

ร้อยละ 8 ส่วนที่เหลือคือ งานทะเบียน จำนวน 5 ราย และงานสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ราย

4.2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของภูเก็ต

งานวิจัยนี้ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตต่อระดับความสำคัญของผลกระทบจากการท่องเที่ยวและระดับการรับรู้ถึงผลกระทบจากการท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งผลกระทบในทางบวกและลบ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

4.2.1 ด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจเชิงบวกในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจเชิงบวกในข้อการท่องเที่ยวทำให้คนภูเก็ตมีงานทำมากขึ้นสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวเพิ่ม

โอกาสให้คนภูเก็ตประกอบธุรกิจ/ค้าขายได้มากขึ้น การท่องเที่ยวทำให้หน่วยงานภาครัฐท้องถิ่นมีงบประมาณเพิ่มขึ้น และรายได้จากการท่องเที่ยวตกสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 3.24 และ 3.24 ตามลำดับ

ส่วนผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจเชิงลบ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในระดับสูงมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจเชิงลบในข้อ การท่องเที่ยวทำให้คนภูเก็ตมีค่าครองชีพที่สูงขึ้นสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้คนภูเก็ตมีฐานะเหลื่อมล้ำมากขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวรั่วไหลสู่ต่างชาติเป็นจำนวนมาก และการท่องเที่ยวสร้างภาระด้านงบประมาณให้ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 3.17 และ 3.13 ตามลำดับ

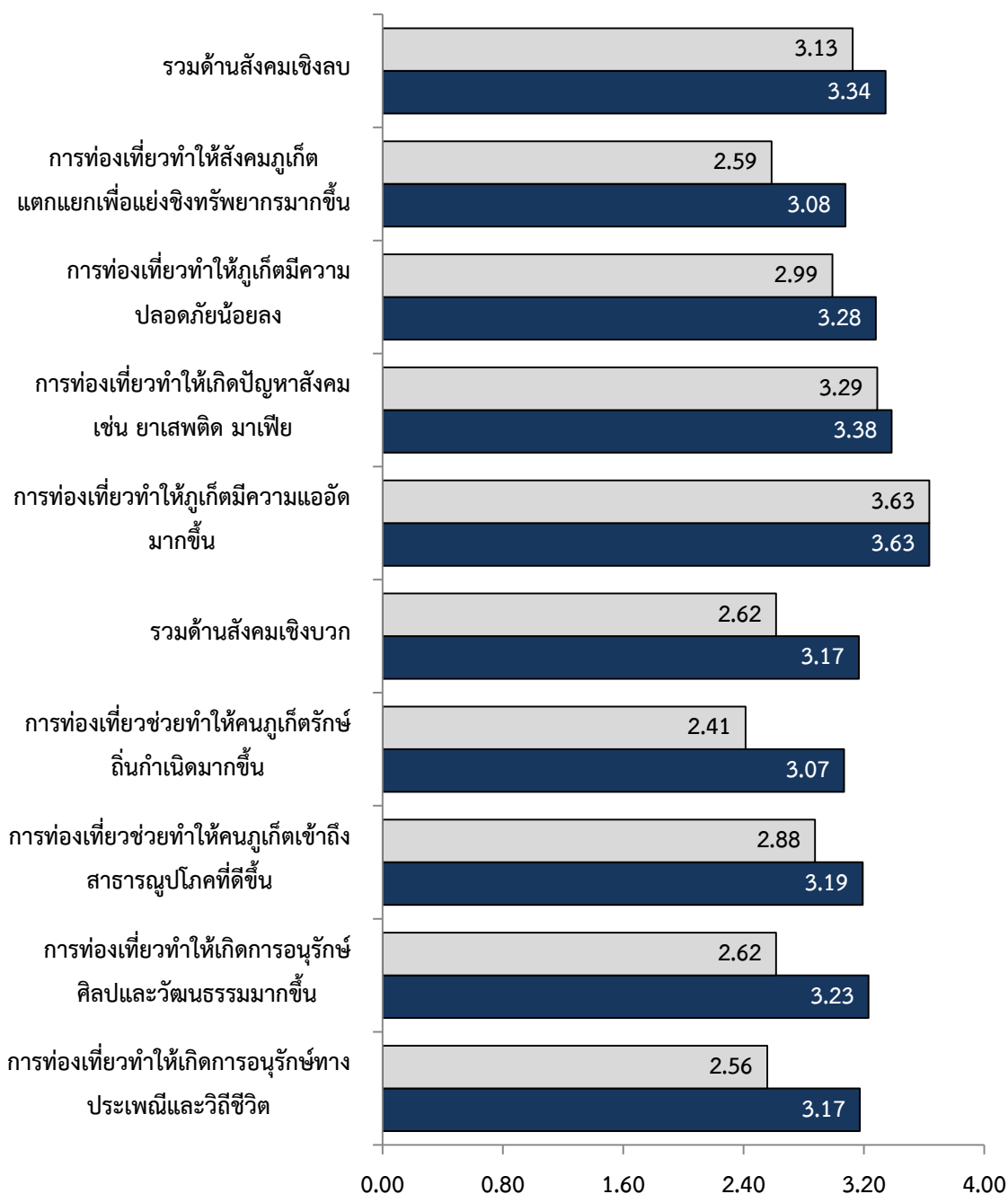
ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความตระหนักต่อผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการพัฒนาของการท่องเที่ยวในทางบวก โดยกลุ่มอปท.มีความตระหนักดีว่าการท่องเที่ยวมีผลให้เศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตพัฒนาเติบโต ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางฐานะ

4.2.2 ด้านสังคม

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสังคม

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสังคมเชิงบวกในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคมเชิงบวกในข้อ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปและวัฒนธรรมมากขึ้นสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 3.23 รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวช่วยทำให้คนถูกเอารัดเอารัดเข้าถึงสาธารณูปโภคที่ดีขึ้น การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์ทางประเพณีและวิถีชีวิต และการท่องเที่ยวช่วยทำให้คนถูกเอารัดเอารัดมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 3.17 และ 3.07 ตามลำดับ

ส่วนผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสังคมเชิงลบ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคมเชิงลบในข้อ การท่องเที่ยวทำให้ภูมิทัศน์มีความแออัดมากขึ้นสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด มาเฟีย การท่องเที่ยวทำให้ภูมิทัศน์มีความปลอดภัยน้อยลง และการท่องเที่ยวทำให้สังคมเกิดความแตกแยกเพื่อแย่งชิงทรัพยากรมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 3.28 และ 3.08 ตามลำดับ

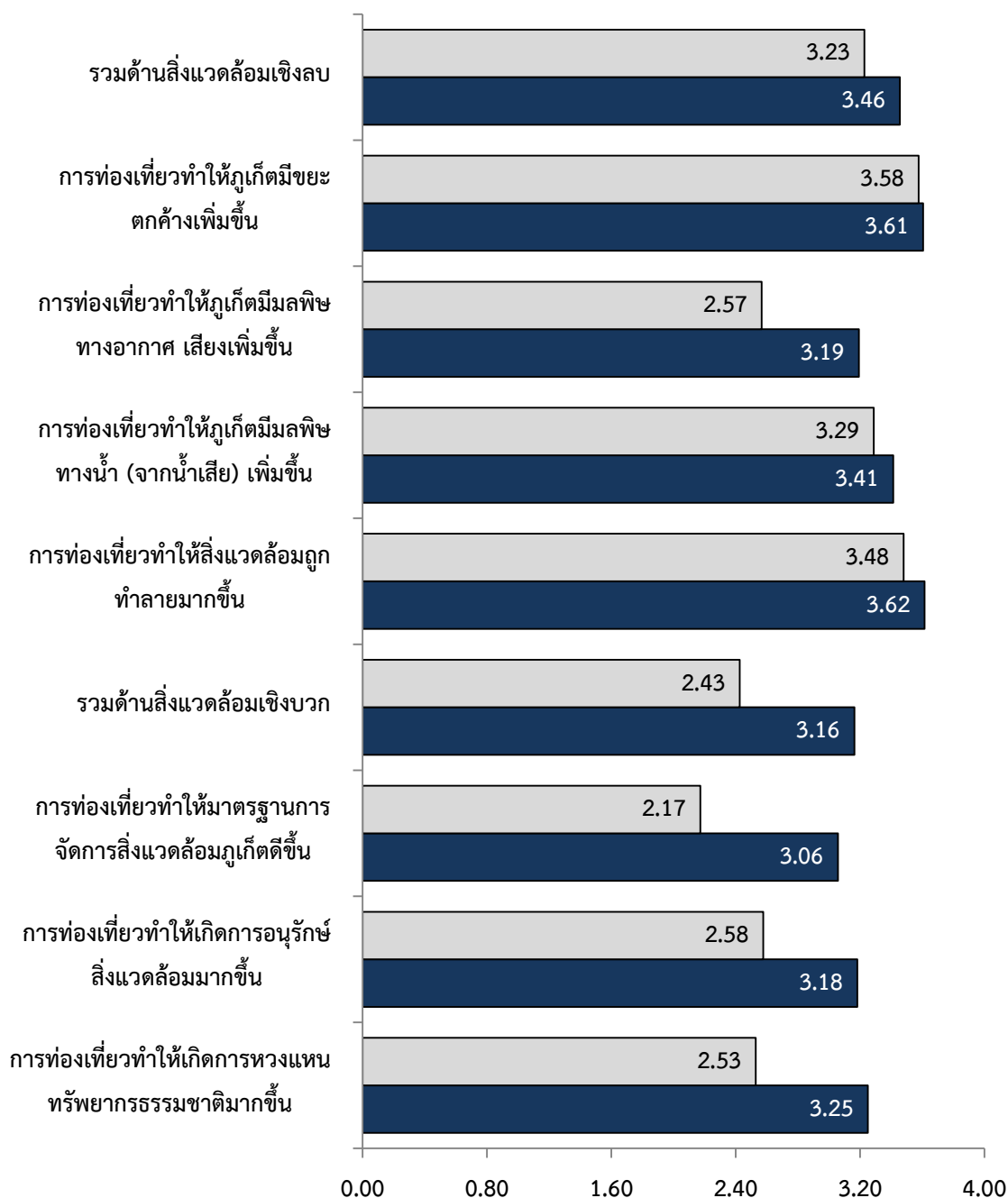
ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความตระหนักต่อผลกระทบด้านสังคมจากการพัฒนาของการท่องเที่ยวในทางบวก โดยมีความเห็นว่าการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวช่วยให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมีความเข้มแข็งมากขึ้นหลายประการ ทั้งมีการจัดทำแผนเพื่อการบริหารจัดการชุมชน ทำให้ชุมชนอนุรักษ์สิ่งดีงามอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น มีความหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมมากขึ้น มีความการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่ดีขึ้นยังมีผลทำให้เยาวชนในภูมิก่อเกิดมีการศึกษาที่ดีขึ้นด้วย

4.2.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกในข้อ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 3.25 รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น และการท่องเที่ยวทำให้มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมภูเก็ตดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และ 3.06 ตามลำดับ

ส่วนผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมเชิงลบ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมเชิงลบในข้อ การท่องเที่ยวทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้นสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 3.62 รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้ภูเขามีขยะตกค้างเพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวทำให้ภูเขามีมลพิษทางน้ำ (จากน้ำเสีย) เพิ่มขึ้น และการท่องเที่ยวทำให้ภูเขามีมลพิษทางอากาศ เสียเพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 3.41 และ 3.19 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาของการท่องเที่ยวในทางบวก โดยมองการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้กระแสความใส่ใจต่อสภาพแวดล้อมและธรรมชาติมีมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยว กระแสความใส่ใจต่อธรรมชาติที่มากขึ้นนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ

4.3 ระดับความตระหนักและการปฏิบัติตามบทบาทของตนเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

งานวิจัยนี้ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตต่อระดับความตระหนักและระดับการปฏิบัติตามบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาเป็นดังนี้

4.3.1 ด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

บทบาทของอปท. ในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในจังหวัดภูเก็ตด้านเศรษฐกิจในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาสาธารณูปโภคให้เพียงพอและมีคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว การจัดทำกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาศักยภาพการจัดการธุรกิจให้กับธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่น การสร้างโอกาสทางอาชีพและทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้ชาวบ้าน การส่งเสริมการพัฒนาสินค้าด้านการท่องเที่ยวของชุมชน การส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการร่วมมือกับภาคธุรกิจให้มีการจัดโปรแกรมทัวร์ที่ชาวบ้านได้ประโยชน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 3.40 3.38 3.38 3.37 3.32 และ 3.30 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

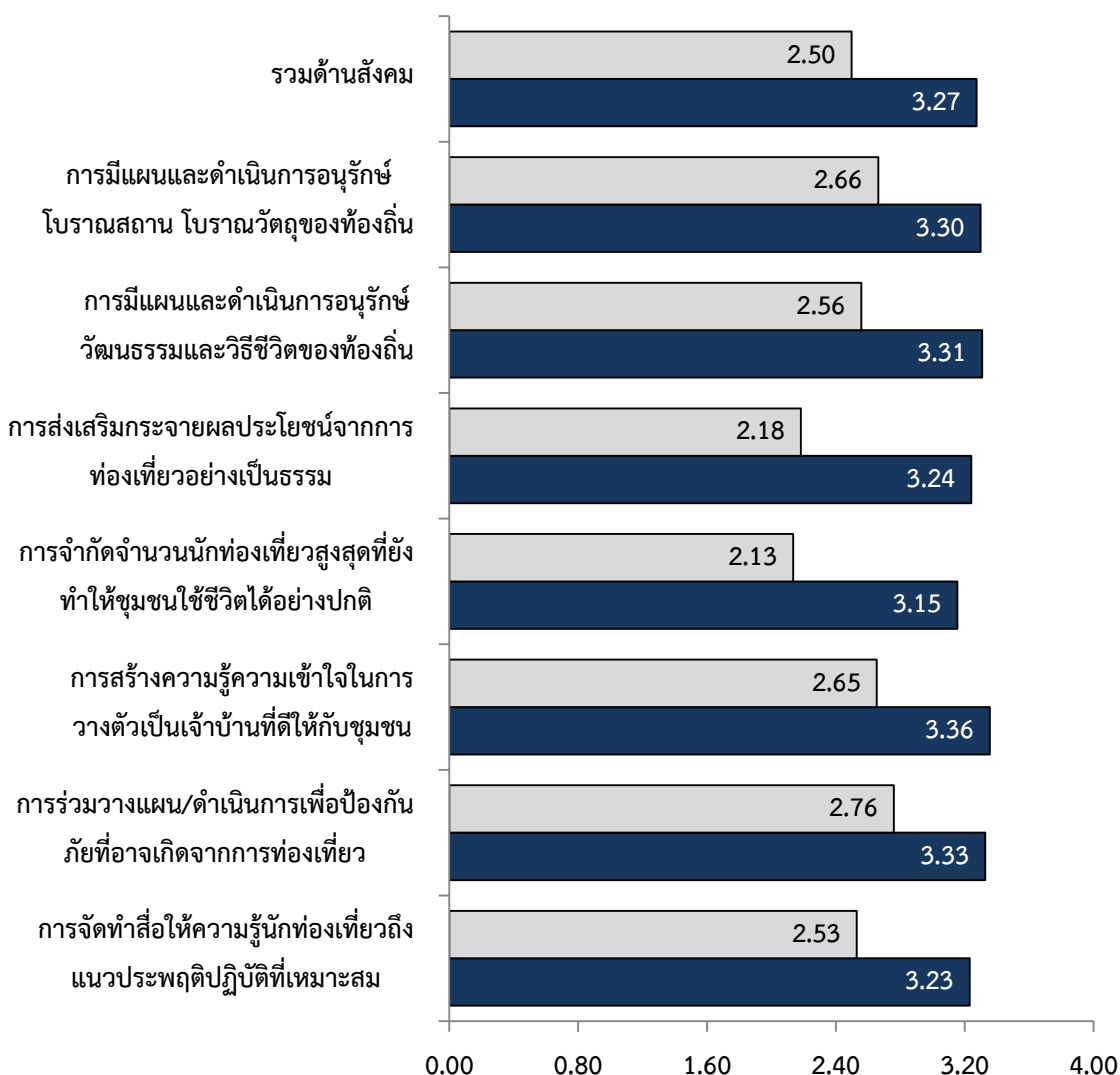
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารและพนักงาน อปท. มีความตระหนักต่อบทบาทของตนในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในมิติด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะบทบาทที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักท่องเที่ยวและกับชุมชน ทั้งบทบาทในการพัฒนาภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกที่มีความยั่งยืน เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม และบทบาทในการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน อย่างไรก็ตามผู้บริหารและพนักงาน อปท. แทบไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทในการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจให้มีการจัดโปรแกรมทัวร์ที่ชาวบ้านได้รับประโยชน์ ผลการวิเคราะห์ความตระหนักต่อบทบาทต่างๆในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทางเศรษฐกิจเป็นดังนี้

บทบาท	ความตระหนัก
1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว	○ มุ่งพัฒนาภูเก็ตให้เป็น World class destination ○ มุ่งเน้นการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพและเกิดความยั่งยืน ○ การพัฒนาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่นให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ○ นำข้อมูลที่แท้จริงไปวางแผนแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
2. การพัฒนาสาธารณูปโภคให้เพียงพอและมีคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว	○ ภูเก็ตยังเป็นเมืองที่ไม่ปลอดภัยในสายตาของนักท่องเที่ยว ○ ต้องมีการวางแผนการจัดการระบบต่างๆ เช่น ระบบสาธารณูปโภค ○ ต้องดูแลจัดการโดยเฉพาะเรื่องผังเมือง
3. การส่งเสริมการพัฒนาสินค้าด้านการท่องเที่ยวของชุมชน	○ เน้นการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ○ การพัฒนาที่ทุกคนมีส่วนร่วมและได้ประโยชน์ร่วมกัน
4. การร่วมมือกับภาคธุรกิจให้มีการจัดโปรแกรมทัวร์ที่ชาวบ้านได้ประโยชน์	○ เน้นการสร้างความร่วมมือกับชุมชนให้เป็นแบบ STD
5. การสร้างโอกาสทางอาชีพและทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้ชาวบ้าน	○ ต้องช่วยเหลือคนในชุมชนด้านการพัฒนาศักยภาพเรื่องภาษาของคนในพื้นที่เนื่องจากคนภูเก็ตยังพูดภาษาอังกฤษไม่ค่อยได้ ○ ผลักดันการจ้างงานคนท้องถิ่นให้ได้งานในตำแหน่งที่ดี ๆ
6. การส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน	○ พยายามดึงดูดคนออกมาแนะนำเสนอ เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ ○ การท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันยังขาดการส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน เดิมมุ่งเน้นการพัฒนา Land use มากเกินไป
7. การจัดทำกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	○ ททท.ควรเน้นทำการตลาดกับนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างชาติ ○ เน้นการท่องเที่ยวที่เติบโตแบบค่อยเป็นค่อยไป
8. การพัฒนาศักยภาพการจัดการธุรกิจให้กับธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่น	○ ต้องพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน ○ สร้างเครือข่ายช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยว

4.3.2 ด้านสังคม

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

บทบาทของอปท. ในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้านสังคม

บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในจังหวัดภูเก็ตด้านสังคมในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางตัวเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับชุมชนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 รองลงมา ได้แก่ การร่วมวางแผน/ดำเนินการเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยว การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุของท้องถิ่น การส่งเสริมกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม การจัดทำสื่อให้ความรู้นักท่องเที่ยวถึงแนวประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม และการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ยังทำให้ชุมชนใช้ชีวิตได้อย่างปกติ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 3.31 3.30 3.24 3.23 และ 3.15 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

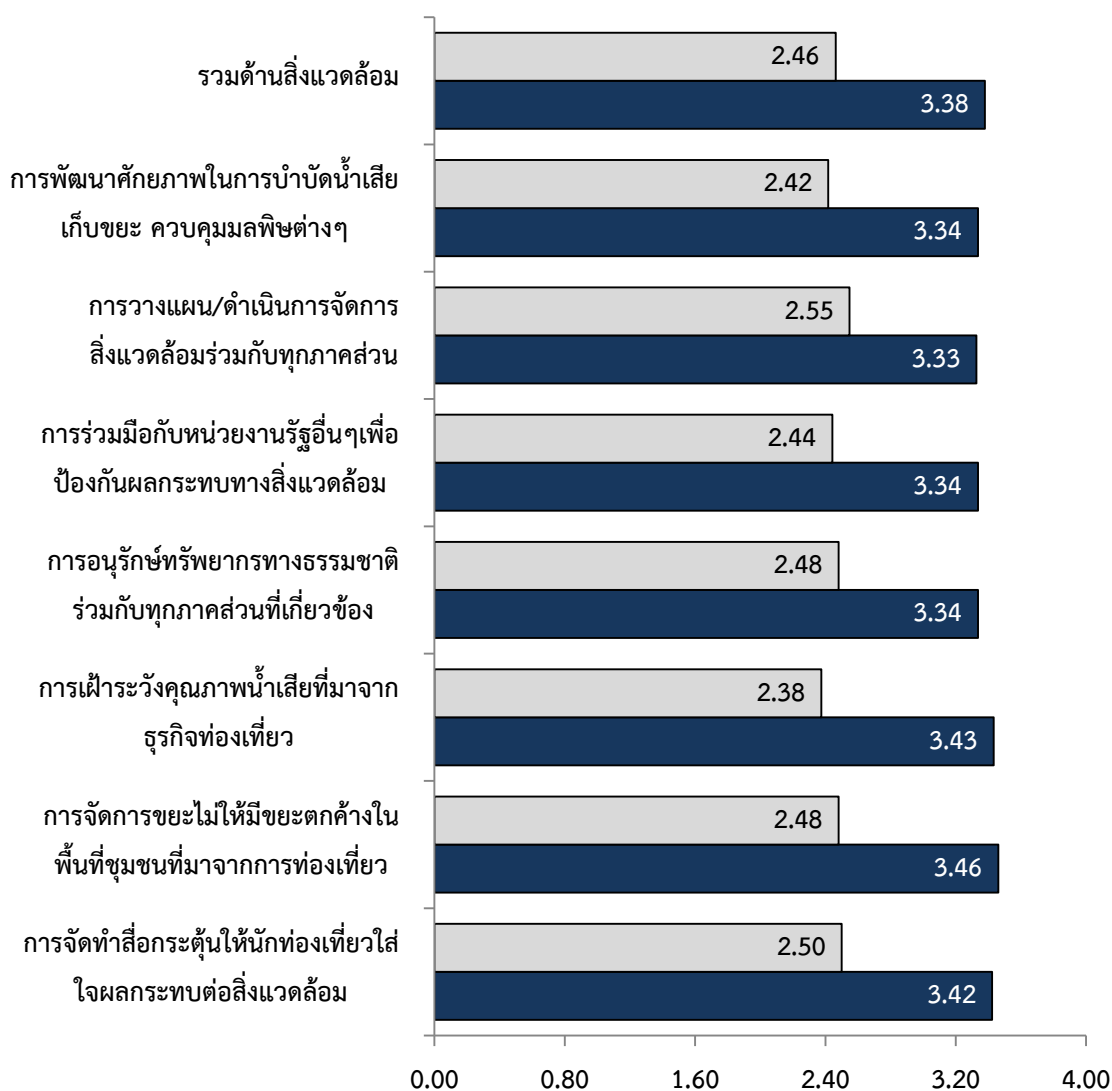
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารและพนักงาน อปท. มีความตระหนักต่อบทบาทของตนในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในมิติด้านสังคม โดยเฉพาะบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาจากการท่องเที่ยว ทั้งการป้องกันการปัญหาผ่านการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด การสร้างจิตสำนึกให้คนท้องถิ่นรักท้องถิ่นและช่วยดูแลทรัพยากรของท้องถิ่น การจำกัดหรือสงวนอาชีพให้กับคนท้องถิ่น และการแก้ไขปัญหาที่เป็นสาเหตุของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนทั้งปัญหาปัญหามัคคุเทศก์เถื่อน ปัญหามัคคุเทศก์เอาเปรียบนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามจะสังเกตได้ว่า อปท.ยังขาดความตระหนักต่อบทบาทในเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในด้านสังคม เช่น การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเพิ่มมูลค่าให้กับวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาขีดความสามารถให้กับชุมชนในการแสวงหาประโยชน์จากการท่องเที่ยวและการเป็นเจ้าบ้านที่สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ความตระหนักต่อบทบาทต่างๆในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทางสังคมเป็นดังนี้

บทบาท	ความตระหนัก
9. การจัดทำสื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวถึงแนวประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม	○ การปลูกฝังความคิดที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
10. การร่วมวางแผนดำเนินการเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยว	○ การแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ เช่น การเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ○ มีมัคคุเทศก์เถื่อนที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนอีกจำนวนมาก รวมถึงมัคคุเทศก์ต่างชาติด้วย ○ ต้องประสานงานและทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ เช่น อบจ. ตำรวจ ทหารเรือ
11. การสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางตัวเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับชุมชน	○ อยากให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้แก่คนในท้องถิ่นเพื่อปลูกจิตสำนึกให้รักท้องถิ่นและช่วยกันดูแล
12. การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ยังทำให้ชุมชนใช้ชีวิตได้อย่างปกติ	○ การผลักดันให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทุกปี ○ การกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ ไม่ใช่เน้นแต่ปริมาณนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว
13. การส่งเสริมกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม	○ การจำกัดอาชีพให้กับคนท้องถิ่น
14. การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น	○ ต้องช่วยกันดูแลไม่ใช่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียว
15. การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุของท้องถิ่น	○ ประชาชนท้องถิ่นขาดความรู้และความเข้าใจในการรักษา

4.3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

บทบาทของอปท. ในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในจังหวัดภูเก็ตด้านสิ่งแวดล้อมในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดการขยะไม่ให้มีขยะตกค้างในพื้นที่ชุมชนที่มาจากการท่องเที่ยวสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมา ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเสียที่มาจากธุรกิจท่องเที่ยว การจัดทำสื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวใส่ใจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาศักยภาพในการบำบัดน้ำเสีย เก็บขยะ ควบคุมมลพิษต่างๆ การร่วมมือกับหน่วยงานรัฐอื่นๆเพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และการวางแผน/ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกับทุกภาคส่วน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 3.42 3.34 3.34 3.34 และ 3.33 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารและพนักงาน อปท. มีความตระหนักต่อบทบาทของตนในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในมิติด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีความตระหนักต่อบทบาทของทั้งนักท่องเที่ยวและภาคธุรกิจที่มีผลโดยตรงต่อการอนุรักษ์หรือทำลายสิ่งแวดล้อม จึงมีความเห็นว่าการขับเคลื่อนในเรื่องดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆเป็นหลัก โดยอปท.จะมีบทบาทในการวางแผนและร่วมกำหนดนโยบายและกฎหมายในด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง อย่างไรก็ตามก็เห็นได้ว่า อปท.ขาดความตระหนักถึงบทบาทโดยตรงของตนทั้งในด้านศักยภาพในการจัดเก็บขยะหรือบำบัดมลพิษต่างๆ ก่อนปล่อยสู่แหล่งธรรมชาติ การเฝ้าระวังการทำลายสิ่งแวดล้อม และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอย่างจริงจัง หรือการจัดทำการตลาดเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใส่ใจต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ความตระหนักต่อบทบาทต่างๆในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทางสิ่งแวดล้อมเป็นดังนี้

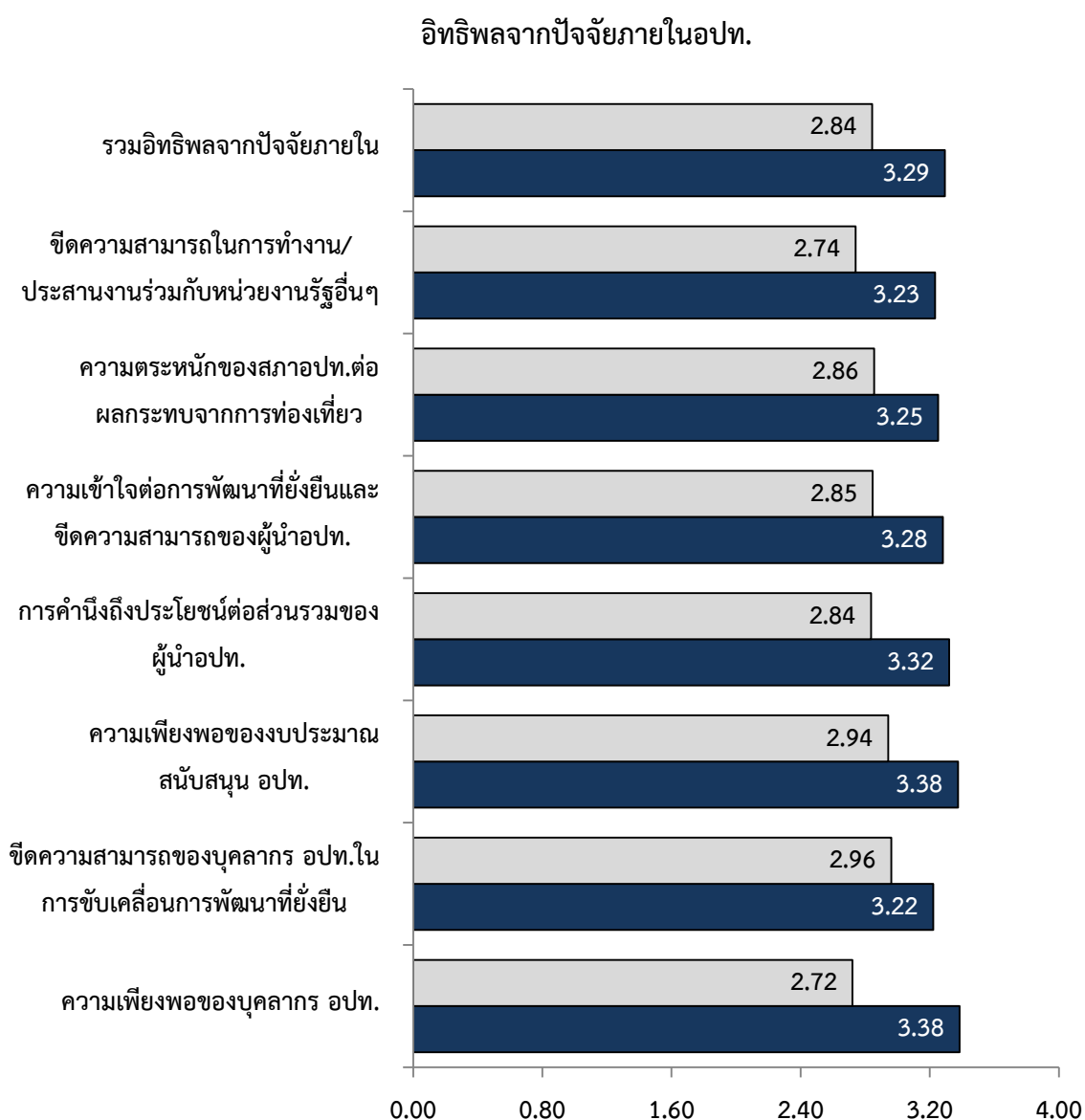
บทบาท	ความตระหนัก
16. การจัดทำสื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวใส่ใจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	○ พยายามเน้นนักท่องเที่ยวแบบ “Green” ○ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยมองขีดความสามารถในการรองรับเป็นหลัก
17. การจัดการขยะไม่ให้มีขยะตกค้างในพื้นที่ชุมชนที่มาจากการท่องเที่ยว	○ ภูเก็ตยังขาดการบังคับใช้กฎหมาย และการบริหารจัดการพื้นที่ใช้สอยที่เป็นระบบ
18. การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเสียที่มาจากธุรกิจท่องเที่ยว	○ เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เห็นแก่ผลประโยชน์ระยะสั้น ○ ผู้ประกอบการต้องมีความตื่นตัวเรื่องสิ่งแวดล้อม ○ ผู้ประกอบการต้องมิตัดสำนึกส่วนรวม ไม่เห็นแก่ผลกำไรเป็นหลัก และรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนอื่น ๆ ○ ภาคธุรกิจต้องให้ความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นช่วยกันพัฒนาพื้นที่
19. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	○ ต้องร่วมมือกันดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ○ ให้ความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นในการดูแลสิ่งแวดล้อม
20. การร่วมมือกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ เพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม	○ ต้องมีการกำหนดนโยบายและกฎหมายควบคุมสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ○ การนำงบประมาณไปใช้ไม่คุ้มค่า ไม่เป็นผลแก่คนส่วนมาก
21. การวางแผน/ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกับทุกภาคส่วน	○ ธรรมชาติกับมนุษย์จะต้องอยู่ร่วมกันได้โดยพึ่งพาอาศัยกันภายใต้แผนการจัดการที่ดี ○ การวางแผนพัฒนาที่ชัดเจน โดยรับฟังจากความเห็นของทุกฝ่าย
22. การพัฒนาศักยภาพในการบำบัดน้ำเสีย เก็บขยะ ควบคุมมลพิษต่างๆ	

4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามบทบาทของตนเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

งานวิจัยนี้ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามบทบาทของตนเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้งในส่วนของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาเป็นดังนี้

4.4.1 อิทธิพลจากปัจจัยภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

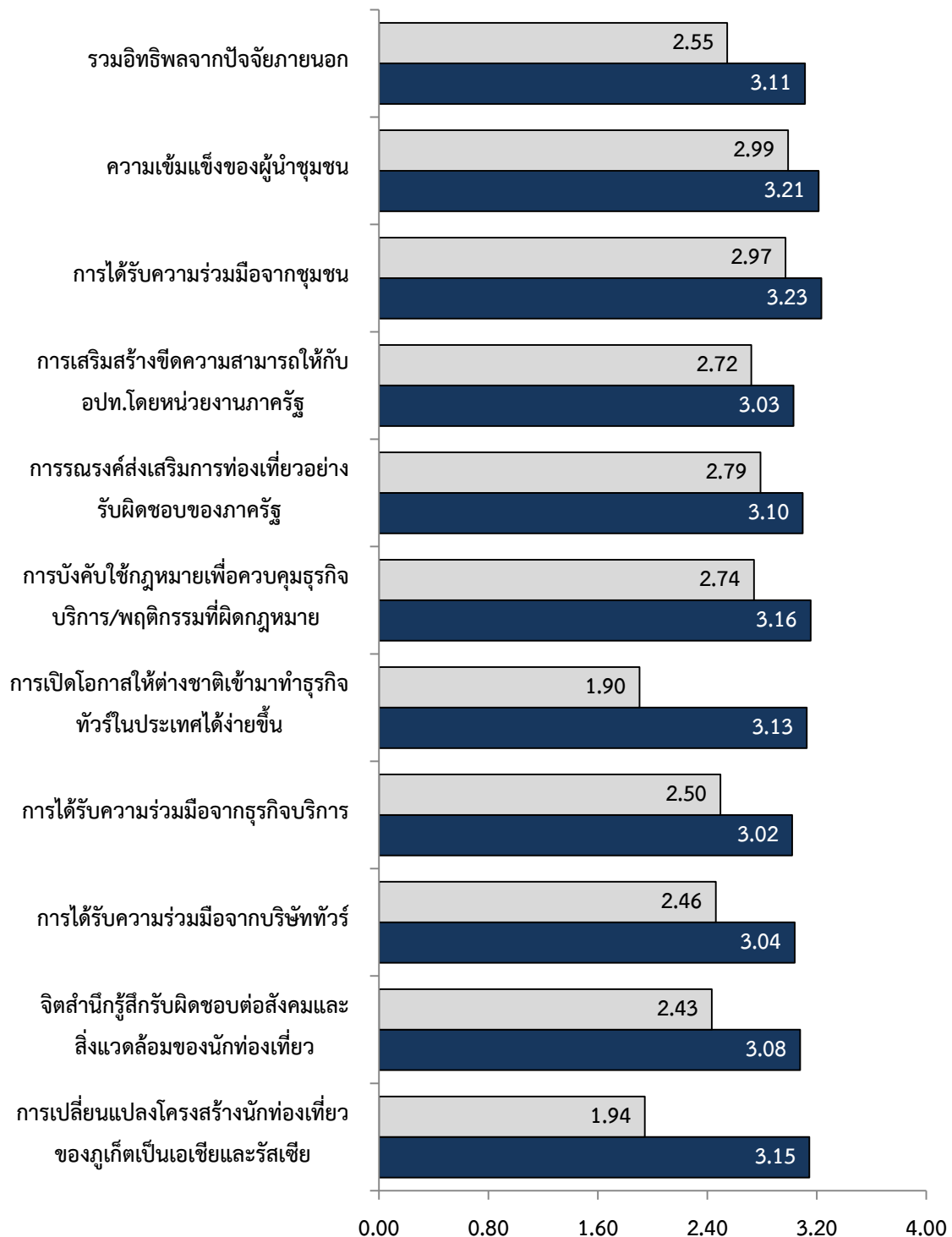

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับอิทธิพลจากปัจจัยภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบทบาทที่ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดภูเก็ตในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเพียงพอของงบประมาณสนับสนุน อปท. และความเพียงพอของบุคลากร อปท. สูงที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 รองลงมา ได้แก่ การคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมของผู้นำอปท. ความเข้าใจต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและขีดความสามารถของผู้นำอปท. ความตระหนักของสภาอปท. ต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยว ขีดความสามารถในการทำงาน/ประสานงานร่วมกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ และขีดความสามารถของบุคลากร อปท. ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 3.28 3.25 3.23 และ 3.22 ตามลำดับ

4.4.2 อิทธิพลจากปัจจัยภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

อิทธิพลจากปัจจัยภายนอกอปท.

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบทบาทที่ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดภูเก็ตในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

การได้รับความร่วมมือจากชุมชนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 รองลงมา ได้แก่ ความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน การบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมธุรกิจบริการ/พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนักท่องเที่ยวของภูเก็ตเป็นเอเชียและรัสเซีย การเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจทัวร์ในประเทศได้ง่ายขึ้น การรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบของภาครัฐ จิตสำนึกผู้สืบทอดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว การได้รับความร่วมมือจากบริษัททัวร์ การเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับอปท. โดยหน่วยงานภาครัฐ และการได้รับความร่วมมือจากธุรกิจบริการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 3.16 3.15 3.13 3.10 3.08 3.04 3.03 และ 3.02 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตถึงปัจจัยที่อยู่ภายนอก แต่มีอิทธิพลสูงต่อความสำเร็จในการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พบว่าภาคส่วนอื่นๆในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้แก่ นักท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและภูมิภาค ผู้ประกอบการ ชุมชน ชื้อบังคับและกฎหมายล้วนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามบทบาทหลายประการโดยสรุปเป็นปัจจัยด้านอุปสรรคได้ดังนี้

ประเด็น	อุปสรรค
○ การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานของจังหวัดด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	○ ขาดงบประมาณสนับสนุน ○ ขาดความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ○ ขาดบุคลากร เนื่องจากค่าจ้างสูง แต่ค่าครองชีพสูง ○ ประชาชนท้องถิ่นขาดความรู้และความเข้าใจในการรักษาและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เพราะยึดติดกับระบบทุนนิยม
○ การกำหนดบทลงโทษและการบังคับใช้กฎหมายควบคุมสิ่งแวดล้อมกับผู้ประกอบการอย่างจริงจัง	○ ผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือและขาดจิตสำนึกในการรักษาสีสิ่งแวดล้อม ○ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ○ ยังพบปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ○ ปัญหาการเมืองท้องถิ่นทำให้การทำงานบางอย่าง ไม่สามารถทำได้ ○ ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน
○ การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในจังหวัดภูเก็ต	○ ไม่มีเงินสนับสนุนที่เพียงพอ ○ การใช้งบประมาณอย่างไม่คุ้มค่า ○ ขาดการประสานงานจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง
○ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภูเก็ตให้เป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	○ การท่องเที่ยวในภูเก็ตยังขาดการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ○ นโยบายของททท.ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การให้ความรู้และการตลาด ○ ขาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ นักท่องเที่ยวคุณภาพที่มองหา

ประเด็น	อุปสรรค
	ความสับสนไปเที่ยวกระบี่แทน ○ นักท่องเที่ยวขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตน ○ มีปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ชายหาดไม่สวย
○ การสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากภาครัฐเพื่อให้เกิดการสร้างงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตให้คงอยู่	○ ชุมชนมีความพร้อมแต่ขาดตัวกลางในการประชุมหารือกัน ○ การทำธุรกิจแบบครบวงจรของชาวต่างชาติทำให้เงินไม่ลงไปที่คนท้องถิ่น
○ การสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรในชุมชน เช่น อบต. มีการจัดอบรมวิชาชีพ และภาษา เป็นต้น	○ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน

บทที่ 5

กลยุทธ์การเสริมสร้าง ความตระหนักและขีดความสามารถ

5.1 กรอบการวิเคราะห์กลยุทธ์

การพัฒนากลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีขั้นตอนที่สำคัญคือ (1) การวิเคราะห์สถานการณ์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตเพื่อเข้าใจถึงผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในอดีตทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อค้นหาปัจจัยเชิงสาเหตุของการความล้มเหลวและความสำเร็จของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในประเด็นต่างๆ (2) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (3) การนำผลการวิเคราะห์ SWOT มาพัฒนาเป็นทางเลือกกลยุทธ์และกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และ (4) การร่างกลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ต่างๆ

5.2 สถานการณ์และบริบท

จังหวัดภูเก็ตและตามโอกาสในการแสวงหากำไรของภาคธุรกิจเป็นแกนกลางหรือกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว บนข้อจำกัดของอุปทานหรือทุนการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ทั้งทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ ทุนด้านด้านสาธารณูปโภค ทุนด้านที่ดิน ทุนด้านสังคม และวัฒนธรรม การขับเคลื่อนการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีโอกาสทางธุรกิจเป็นตัวนำบนความไม่พร้อมหรือไม่สามารถปรับตัวตามได้ทันของภาคอุปทาน ทำให้เกิดความตึงเครียดจากความไม่สมดุลในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของภูเก็ต ในระยะที่ผ่านมาความตึงเครียดดังกล่าวได้รับการจัดการแก้ไข ผ่านการเลือกใช้แนวทางการตอบสนองความต้องการของตลาดโดยขาดการวางแผนการพัฒนาในระยะยาวบนฐานความสมดุลของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ผลของการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตามแนวทางข้างต้นส่งผลให้เกิดผลกระทบที่เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการพัฒนาและเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหลายประการ และผลกระทบ

ดังกล่าวมีผลวัดที่ก่อให้เกิดผลกระทบอื่นที่เป็นข้อจำกัดของการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคตอีกหลายประการ อาทิเช่น

○ การขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวนำไปสู่ความต้องการปัจจัยการผลิตประเภทที่ดินมากขึ้น ส่งผลให้ (1) ชุมชนท้องถิ่นย้ายถิ่นฐานออกไปมีผลให้ – ภาคส่วนชุมชนมีความอ่อนแอต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงกับชุมชน – คนท้องถิ่นที่ไม่มีที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตหันไปหารายได้จากการทำธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็กที่มีทั้งคุณและโทษต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (2) ราคาที่ดินที่มากทำให้ต้นทุนที่ดินและต้นทุนการทำธุรกิจท่องเที่ยวสูง ผู้ประกอบการจึงอาจต้องแสวงหากำไรโดยแลกด้วยระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (3) การรุกล้ำที่ดินสาธารณะซึ่งมีผลเกิดความเสื่อมโทรมทางธรรมชาติและทัศนียภาพ

○ การขยายตัวของธุรกิจบริการการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นนำไปสู่การปลดปล่อยของเสียที่มากขึ้น ทั้งขยะน้ำเสีย มลพิษทางอากาศจากการขนส่ง ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และยังมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

○ การที่สาธารณูปโภคต่างๆขยายตัวไม่ทันตามการขยายตัวของภาคธุรกิจท่องเที่ยว ทำให้เกิดผลกระทบอื่นตามมา เช่น การแย่งชิงทรัพยากรที่จำเป็นเช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ระหว่างนักท่องเที่ยวหรือธุรกิจท่องเที่ยวกับคนท้องถิ่น การทำให้ชุมชนท้องถิ่นเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานได้น้อยลงเนื่องจากบริการขั้นพื้นฐาน (เช่น โรงพยาบาล) ส่วนหนึ่งต้องจัดสรรไปให้บริการกับนักท่องเที่ยวและแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถานการณ์ดังกล่าวเริ่มทำให้คนท้องถิ่นมีความรู้สึกว่าการเติบโตของการท่องเที่ยวกำลังแลกด้วยคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของของคนท้องถิ่น

○ เมื่อเงินทุนของผู้ประกอบการท้องถิ่นหรือของประเทศไทยไม่สามารถดักดวงโอกาสทางธุรกิจการท่องเที่ยวได้ทันหรือตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติจำนวนมากจึงผันตัวเองจากนักท่องเที่ยวเป็นนักธุรกิจในการท่องเที่ยวโดยมีหุ้นส่วนเป็นคนไทย ทำให้โอกาสทางธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีน้อยลงสำหรับคนท้องถิ่นและคนไทยเนื่องจาก (1) ปัจจัยการผลิต เช่น ที่ดิน มีราคาสูงมากจนมีคนไทยจำนวนน้อยมากที่สามารถครอบครองได้ (2) ธุรกิจท่องเที่ยวของชาวต่างชาติจะเข้าถึงช่องทางการตลาด ณ ประเทศของนักท่องเที่ยวได้ดีกว่าเนื่องจากเป็นคนชาติเดียวกันหรือมีความชำนาญมากกว่า จึงทำให้ช่องทางการตลาดสำหรับธุรกิจไทยมีลดลง (3) ชาวต่างชาติบางประเทศมีพฤติกรรมการทำธุรกิจของตนเองแบบผูกขาดครบวงจรตลอดโปรแกรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวไทยไม่มีโอกาสสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มนี้ได้ (4) ธุรกิจของชาวต่างชาติเหล่านี้มักทำธุรกรรมที่ยากต่อการตรวจสอบทำให้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีจากธุรกิจกลุ่มนี้ได้อย่างไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย

○ การขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวนำไปสู่การแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น และนำไปสู่การเลือกใช้กลยุทธ์การแข่งขันที่ไม่เป็นคุณต่อการพัฒนาในระยะยาว เช่น การขายตัดราคา การไม่ซื้อสัตย์ต่อลูกค้า การแสวงหาผลตอบแทนจากนักท่องเที่ยวแบบฉาบฉวย และการกำหนดเป้าหมายธุรกิจที่เน้นประโยชน์เฉพาะหน้าและเฉพาะตนโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์หรือโทษที่สังคมได้รับในปัจจุบันและอนาคต

นอกจากประเด็นที่เป็นผลกระทบจากการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอดีตแล้ว จังหวัดภูเก็ตยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่สำคัญหลายประการที่มีต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งการเปลี่ยนแปลง

โครงสร้างสัดส่วนนักท่องเที่ยวจากกลุ่มที่ให้ความสนใจมากต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไปสู่กลุ่มที่ให้ความสนใจน้อยหรือไม่สนใจ การลดลงของนักท่องเที่ยวกลุ่มแรกเพื่อหลบหลีกการเข้ามาของ นักท่องเที่ยวกลุ่มหลัง พฤติกรรมการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากการท่องเที่ยวเพื่อความสงบและพักผ่อนสู่การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกและบันเทิง และความไม่ชัดเจนของตำแหน่งภาพลักษณ์และตำแหน่งการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีการเติบโตอย่างรวดเร็วผ่านแนวทางการเติบโตที่ไม่ทำให้ผลประโยชน์จากการพัฒนากระจายลงสู่ภาคส่วนต่างๆอย่างเป็นธรรม การเติบโตทางเศรษฐกิจจากจำนวนและมูลค่ารายรับจากการท่องเที่ยวที่แลกด้วยความไม่ยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และการเติบโตที่เน้นการขยายตัวหรือตักตวงโอกาสในระยะสั้นมากกว่าการสงวนและเพิ่มศักยภาพโอกาสการเติบโตในอนาคต

เมื่อวิเคราะห์ถึงขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทเพื่อร่วมส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถการปฏิบัติตามบทบาทแต่ละข้อทั้งในส่วนที่ทำได้ดีและได้ไม่ดีดังต่อไปนี้

บทบาท	ขีดความสามารถ (เด่น)	ขีดความสามารถ (ด้อย)
1.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว	- ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ - พยายามดึงดูดเด่นออกมานำเสนอ เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ - จัดโซนของกิจกรรม เช่น night life หรือประเภทกิจกรรมกลางแจ้งอื่น ๆ - สนับสนุน และดำเนินงานให้สอดคล้องตามนโยบายของทางจังหวัด	
2. การพัฒนาสาธารณูปโภคให้เพียงพอและมีคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว	การจัดระบบผังเมืองใหม่ เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	- การจัดการการท่องเที่ยวยังไม่ดีเท่าที่ควรเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง - การเดินทางไปจุดท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สะดวก รถใหญ่ไม่สามารถวิ่งได้ - สาธารณูปโภคไม่เพียงพอ - ราคาขนส่งมวลชนไม่ได้มาตรฐาน
3. การส่งเสริมการพัฒนาสินค้าด้านการท่องเที่ยวของชุมชน	- เป็นที่ปรึกษาให้กับการจัดตั้งกลุ่มของชาวบ้าน - ส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการช่วยกันคิดช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น - ใช้แนวคิด “ชุมชนนำ อบต.หนุน” เป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ - การจัดอบรม และศึกษาดูงานให้ชุมชน	- ยังขาดบุคลากรในการทำงาน - หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงไม่ค่อยประสานงานกัน
4. การร่วมมือกับภาคธุรกิจให้มีการจัดโปรแกรมทัวร์ที่ชาวบ้านได้ประโยชน์	- จัดอบรมให้ความรู้ประชาชน - เป็นตัวกลางที่ีระหว่างภาคธุรกิจกับชุมชนโดยมีการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ	

บทบาท	ขีดความสามารถ (เด่น)	ขีดความสามารถ (ด้อย)
5. การสร้างโอกาสทางอาชีพและทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้ชาวบ้าน	- สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในชุมชนของตน - จัดตั้งโครงการอบรมคนในพื้นที่ของตน เช่น การจัดอบรมวิชาชีพ การวางแผนไทย และภาษาต่าง ๆ เป็นต้น	
6. การส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน	- การจัดการวางแผนที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติ - การจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสม เช่น การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว การจัดเขตพื้นที่กิจกรรมต่างๆ - ไม่บุกรุกพื้นที่สงวน และทำลายสิ่งแวดล้อม - สอดแทรกกิจกรรมที่แสดงถึงวัฒนธรรม และส่งเสริมวิถีชุมชน	
7. การจัดทำกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	- มีกลยุทธ์ที่ดี มีการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง - สนับสนุน และดำเนินงานให้สอดคล้องตามนโยบายของทางจังหวัด	
8. การพัฒนาศักยภาพการจัดการธุรกิจให้กับธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่น	- มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลร้านค้าแผงลอยในพื้นที่ - อบรมและตรวจสอบผู้ประกอบการในเขตพื้นที่	
9. การจัดทำสื่อให้ค่านักท่องเที่ยวถึงแนวประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม	- ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว - โครงการหัวใจอนุรักษ์ @ Phuket	
10. การร่วมวางแผน/ดำเนินการเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยว	- การจัดตั้งรวมกลุ่มดูแลความเรียบร้อยของชายหาดและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว - ทำงานกับหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในพื้นที่	
11. การสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางตัวเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับชุมชน	- สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี - ให้ความรู้แก่คนในชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยว	แผนการดำเนินงานยังไม่ต่อเนื่อง

บทบาท	ขีดความสามารถ (เด่น)	ขีดความสามารถ (ด้อย)
12. การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ยังทำให้ชุมชนใช้ชีวิตได้อย่างปกติ	○ ใช้นโยบายสกรีนนักท่องเที่ยวเพื่อให้ได้นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ○ จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ○ จัดระบบให้พัฒนาคุณภาพของนักท่องเที่ยว	
13. การส่งเสริมกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม	○ การควบคุมปริมาณผู้ประกอบการโดยจัดให้มีการลงทะเบียนร้านค้า ○ จัดตั้งกลุ่มเพื่อปกป้องสิทธิของตน เช่น กลุ่มอาชีพหมอนวด, แผงลอย, เจ็ตสกี, เรือเร็ว, แท็กซี่ และเตียงชายหาด	○ ไม่สามารถแก้ปัญหาผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นได้
14. การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น	○ รักษาและส่งเสริมความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมในท้องถิ่น ○ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ○ ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน ○ จัดกิจกรรมแสดงวัฒนธรรม ○ สร้างค่านิยมให้รักภูเก็ต	
15. การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุของท้องถิ่น	○ ปลุกฝังเยาวชนตั้งแต่เด็กให้มีส่วนร่วมโดยผ่านการศึกษา ○ ปลุกฝังชุมชนผ่านทางผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำชุมชน	○ ขาดบุคลากรในการดำเนินงาน
16. การจัดทำสื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวใส่ใจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	○ สร้างจิตสำนึกที่ดีในการท่องเที่ยวโดยการไม่ทำลายและไม่เห็นแก่ตัว ○ จัดระบบพัฒนาคุณภาพของนักท่องเที่ยว	○ งบจ.มีงบประมาณการเงินที่จำกัดจึงไม่เพียงพอสำหรับการดูแลปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม
17. การจัดการขยะไม่ให้มีขยะตกค้างในพื้นที่ชุมชนที่มาจากการท่องเที่ยว	○ อบรมให้คนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือและเป็นหูเป็นตาให้กับภาครัฐ	
18. การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเสียที่มาจากธุรกิจท่องเที่ยว	○ อบรมให้ผู้ประกอบการไม่ปล่อยน้ำเสียลงทะเล ○ ดูแลให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดกับภาคธุรกิจเอกชน ○ อบรมให้ผู้ประกอบการจัดกิจกรรม CSR	
19. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติร่วมกับทุก	○ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ○ จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในทุก ๆ ภาคส่วน	○ ยังขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน

บทบาท	ขีดความสามารถ (เด่น)	ขีดความสามารถ (ด้อย)
ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง		
20. การร่วมมือกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ เพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม	○ ให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่นกฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายควบคุมอาคาร เป็นต้น ○ จัดสมมนาเครือข่ายการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ○ ให้ความร่วมมือในการเข้าประชุมเสนอความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไข ○ ช่วยเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในพื้นที่ ○ ทำให้นโยบายเกิดขึ้นและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	○ กลุ่มผู้ประกอบการ เช่น โรงแรม ร้านอาหารและอื่น ๆ ไม่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวแบบ STD
21. การวางแผน/ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกับทุกภาคส่วน	○ คณะทำงานทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด ○ ร่วมกันกำหนดแผนยุทธศาสตร์ ○ ออกแบบยุทธศาสตร์และนโยบายให้เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ○ การวางแผนพัฒนาที่ชัดเจน โดยรับฟังจากความเห็นของทุกฝ่าย ○ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ○ ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า	○ พัฒนาแบบตัวใครตัวมัน ○ แผนงานไม่มีความสอดคล้องกัน
22. การพัฒนาศักยภาพในการบำบัดน้ำเสีย เก็บขยะ ควบคุมมลพิษต่างๆ	○ การจัดการระบบขยะและการกำจัดน้ำเสีย	

5.3 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอปท.

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามที่ได้นำเสนอในบทที่ 4 สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดังนี้

จุดแข็ง	จุดอ่อน
○ เริ่มมีประสบการณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน ○ มีงบประมาณสนับสนุนโครงสร้างพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่นการฝึกอบรมเพื่อประกอบอาชีพ เป็นต้น ○ มีการจัดทำทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพื่อการติดตามและวางแผน ○ มีการจัดทำแผนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ○ บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนภูมิก่อเกิดโดยกำเนิด	○ ขาดแคลนบุคลากรในเชิงความชำนาญ ○ ขาดประสบการณ์และตัวอย่างรูปแบบการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จ ○ ยังไม่สามารถแก้ปัญหาผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นได้ ○ ขาดความพร้อมในการจัดการขยะ บำบัดน้ำเสีย ○ แผนงานโครงการยังขาดความต่อเนื่องและมีติดการทำงานเชิงรุก ○ ยังไม่สามารถสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจทั่วไในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ชาวบ้านได้ประโยชน์ ○ ยังมีขีดความสามารถที่จำกัดในการสร้างโอกาสทางอาชีพและโอกาสทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้กับชุมชน ○ ขาดความชำนาญในการทำการตลาดเพื่อส่งเสริมการพัฒนารณรงค์ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
โอกาส	อุปสรรค
○ ชุมชนมีความตื่นตัวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ○ หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเริ่มมีมาตรการและแนวทางส่งเสริมที่ชัดเจนขึ้น ○ มีการสร้างเครือข่ายการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เข้มแข็ง ○ มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น	○ การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการในการดำเนินการกฎระเบียบและจริยธรรมธุรกิจ ○ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐส่วนภูมิภาคต่อการกระทำความผิดที่ละเมิดกฎหมายทั้งโดยนักท่องเที่ยว ธุรกิจทัวร์ และธุรกิจบริการ ○ การเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจทั่วไในประเทศได้ง่ายขึ้น และต่างชาติมักทำธุรกิจครบวงจรทำให้คนท้องถิ่นแทบไม่ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ○ การเปลี่ยนโครงสร้างนักท่องเที่ยวของภูเก็ตเป็นเอเชียและรัสเซีย ○ มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ○ ขาดการประสานงานจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ○ การแข่งขันของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง

5.4 กลยุทธ์การเสริมสร้างความตระหนักและขีดความสามารถ

จากผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในหัวข้อ 5.3 นำมาสู่การกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำหรับการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มีกลยุทธ์สนับสนุนดังต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1. การเสริมสร้างความตระหนักต่อบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดเป้าหมายผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมถึงตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หรือขีดความสามารถในการจัดการกับผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และใช้ตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบริหารอปท.
2. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยควรพิจารณาอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอปท.ในด้านต่างๆเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับฝ่ายงานต่างๆและบุคลากรอย่างชัดเจน เพื่อให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ต่างๆดังกล่าว
3. การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลงโทษกับผู้บริหารหรือเจ้าพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ขัดแย้งหรือไม่รักษากฎระเบียบ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และเป็นการป้องปรามไม่ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในลักษณะที่ก่อให้เกิดผลลบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรดังกล่าวปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และมีความซื่อสัตย์
4. การประกวด อปท. ดีเด่นที่สร้างคุณงามความดีให้การท่องเที่ยวของภูเก็ต เพื่อเป็นส่งเสริมให้ อปท. เห็นความสำคัญกับการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2. การเสริมสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1. การพัฒนาหลักสูตรการอบรมผู้บริหารและเจ้าพนักงานอปท.อย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการจัดการฝึกอบรมในเวลาปฏิบัติราชการผู้บริหารและพนักงานของธุรกิจ โดยมีเนื้อหาที่เน้นไปที่การพัฒนาขีดความสามารถของผู้บริหารและเจ้าพนักงานของอปท.ในการปฏิบัติตามบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยภาครัฐหรืออปท. อาจนารายได้ที่รับจากภาษีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมาร่วมสนับสนุนกิจการดังกล่าว
2. การจัดทำสื่อเพื่อการรณรงค์พฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว ที่อปท. สามารถนำไปใช้ได้อธิบายให้กับนักท่องเที่ยวถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ควรทำ และไม่ควรทำ และอธิบายให้กับธุรกิจในพื้นที่

เข้าใจถึงแนวทางการประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสะดวกและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

3. จัดทำสื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบที่น่าสนใจ ชวนติดตาม และสอดคล้องกับวิธีการใช้สื่อของพนักงานอปท. เช่น แผนภาพที่เข้าใจได้ง่าย หรือคลิปวิดีโอที่สามารถเข้าใจและแบ่งปันให้พนักงานหรือเพื่อนร่วมอาชีพได้ง่าย
4. การกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการนักท่องเที่ยวสาขาต่างๆ ให้ความร่วมมือกับการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของอปท.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. การเสริมสร้างสร้างสภาวะแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติตามบทบาทสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1. การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายกับเจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวที่ดำเนินธุรกิจอย่างผิดกฎหมาย เช่น ธุรกิจทัวร์ที่เน้นหลอกลวงนักท่องเที่ยว เป็นต้น
2. การสร้างบรรยากาศเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาการท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิคในการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่องทุกปี และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากชุมชนต้นแบบที่มีความเป็นเลิศในด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
3. ส่งเสริมรูปแบบการทำงานในเชิงหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

บรรณานุกรม

- Aref ,F. & Redzuan, Ma'rof B. (2009).Community Capacity Building for TourismDevelopment. Journal of Human Ecology, 27, 21-25.
- Ballantyne, R., Hughes, K., Deery, M. & Bond,N. (2007). Meeting visitor needs: a handbook .
- Bramwell, B., Sharman, A. (1999). COLLABORATION IN LOCAL TOURISM POLICYMAKING . Annals of Tourism Research, 26, 392-415.
- Breu, K., Hemingway, C. J., & Peppard, J. (2004). Challenges for Participatory Action Research in Industry-Funded Information Systems Projects. In B. Kaplan, D. P. Truex, D. Wastell, A. T. Wood-Harper & J. I. DeGross (Eds.), Information Systems Research (Vol. 143, pp. 661-666). Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Cameron, Angela M., Memo, A., Simmons, David G. & Fairweather, John R.(2001).Evolving Role of Local Government in Promoting Sustainable Tourism Development on the West Coast. Report of Tourism Recreation Research and Education Centre,No.28.
- Caelen, J., & Jambon, F. (2004). Conception participative par « moments », Namur, Belgium.
- CREM BV & Rainforest Alliance. (2005). Toolkit for Sustainable Tourism in Latin America for Tour Operators.
- CRC. STEP 2: ENGAGING PARTNERS WORKBOOK.
- CRC. (2010). Sustainable Tourism-Destination and Communities. In Sustainable Tourism[Online]. Available URL:<http://www.sustainabletourisonline.com>
- CRC. (2006). Achieving Sustainable Local Tourism Management phase 1-Practitionersguide. Achieving Sustainable Local Tourism Management.
- Department of Environment and Heritage of Australian Government. (2004). Step to Sustainable Tourism. 1 st ed. CANBERRA : Goanna Print
- Dinica, V. (2009). Initiatives for voluntary environmentally-friendly behavior by local tour operators and attraction companies. Sustainable tourism development on Curacao the implementation challenge.

- Division of Tourism Queensland. (2002). Working with Communities-A guide for tourism operators.
- Dr Anna Spenceley .(2007). RESPONSIBLE TOURISM PRACTICES BY SOUTH AFRICAN TOUR OPERATORS. Responsible Tourism Survey – Tour operators.
- Dr Anna Spenceley .(2007). RESPONSIBLE TOURISM PRACTICES BY SOUTH AFRICAN TOUR OPERATORS. Responsible Tourism Manual.
- Gray , L.P., Reisinger , Y., Jung, Eun Kim. & Thapa, B. (2005). Do US tour operators' brochures educate the tourist on culturally responsible behaviours? A case study for Kenya. *Journal of Vacation Marketing*, 11, 265
- Greenwood, D. J., Brydon-Miller, M., & Shafer, C. (2006). Intellectual property and action research. [10.1177/1476750306060581]. *Action Research*, 4(1), 81-95.
- Hishida, N., & Shaw, R. (2009). Chapter 15 Participatory urban environmental management and social capital in Danang Community, *Environment and Disaster Risk Management* (Vol. 1, pp. 295-315). Bingley: Emerald Group Publishing.
- Landorf C. (2009). A Framework for Sustainable Heritage Management: A Study of UK Industrial Heritage Sites. *International Journal of Heritage Studies*, 15, 494–510
- N.I.T. (2006).Comparative assessment of existing tools and methods for strategic cooperation in tourism. *Sustainable Tourism Development in the Baltic Sea Region*
- Reed, Maureen G.(1999). Collaborative Tourism Planning as Adaptive Experiments in Emergent Tourism Settings. *Journal of Sustainable Tourism*,7,331-355.
- Reibestein, S.H. (2007). Sustainable Tour Operating? Environmental Management in the Business Chain. Master's thesis, Wageningen University, Netherlands
- RETI. (2008). Best Practices in the Tour Operator Sector.
- Rosemann, I., Prosser, G., Hunt, S., & Benecke, K. (2000). Promoting Awareness of the Value of Tourism-A Resource Kit. Lismore.
- Schianetz, K., Jones, T., Kavanagh, L., Walker, P. A., Lockington, D., & Wood, D. (2009). The practicalities of a Learning Tourism Destination: a case study of the Ningaloo Coast. *International Journal of Tourism Research*, 11(6), 567-581.

- Schwartz, K. & Font, X. (2005). Working with suppliers for sustainable development: tour operator practices and recommendations. Leeds: Leeds Metropolitan University
- Shah, K., McHarry, J. & Gardiner R. (2002). Sustainable Tourism-Turning The Tide. In Sustainable Tourism Briefing Paper. International Advisory Board
- Sharpley, R. (2000). The influence of the accommodation sector on tourism development: lessons from Cyprus. *International Journal of Hospitality Management*, 19, 275-293
- Tazim, B.J. & Getz D. (1995). COLLABORATION THEORY AND COMMUNITY TOURISM PLANNING. *Annals of Tourism Research*, 22, 186-204
- TEATA. (2010). Stepping Towards Sustainability : A Manual for Sustainable Tourism Suppliers and Supporters. Bangkok : Thailand
- Tinh Bui Duc. (2009). Tourism Industry Responses to the Rise of Sustainable Tourism and Related Environmental Policy Initiatives: The Case of Hue City, Vietnam. Doctor of Philosophy's thesis ,Faculty of Applied Humanities ,Auckland University of Technology.
- the Euracademy Association and the Carpathian Foundation. (2006). Developing Sustainable Rural Tourism-Capacity Building for Rural Development Leaders. The Participants' Handbook
- The Travel Foundation. (2011). Oversea Staff. In Sustainable Tourism in Action – Training for Change[Online]. Available
URL: http://www.thetravelfoundation.org.uk/assets/files/our_work_with_industry/training_for_change/managers_toolkit/OVERSEAS%20HANDOUT%20V3.pdf
- TOI. Tour Operator's good practice. from <http://www.toinitiative.org>
- UNEP. (2008). Building Nepal's Private Sector Capacity For Sustainable Tourism Operations. A collection of Best Practices and Resulting Business Benefits.
- UNEP. (2002). Capacity building for sustainable development : An Overview of UNEP Environmental Capacity Development Activities.
- UNEP-DTIE. (2009). Sustainable Coastal Tourism : An Integrated planning and management approach. Practical Manuals on Sustainable Tourism.
- UNEP & WTO. (2005). Making Tourism More Sustainable: A guideline for Policy Makers.

UNFCCC. (2008). Summary of Projects on Tourism identified in Submitted NAPAs as of September 2008 .NATIONAL ADAPTATION PROGRAMMES OF ACTION.

Ward, L.T. & Butler, R. (2002). Implementing STD on a Small Island: Development and Use of Sustainable Tourism Development Indicators in Samoa. Journal of Sustainable Tourism, 10,363-387.

Weiler, B. & Ham, Sam H. (2002). Tour Guide Training: A Model for Sustainable Capacity Building in Developing Countries. Journal of Sustainable Tourism, 10: 1, 52 — 69.

WTO. (2003). RECOMMENDATIONS TO GOVERNMENTS FOR SUPPORTING AND/OR ESTABLISHING NATIONAL CERTIFICATION SYSTEMS FOR SUSTAINABLE TOURISM [Online]. Available URL :http://turismosostenible.rds.hn/documet/OMT_certification-gov-recomm.pdf

WTTC. (2009). PROMOTING AND REWARDING BEST PRACTICE IN SUSTAINABLE TOURISM.TOURISM for Tomorrow Awards 2009.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.(2554). รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านในจังหวัดภูเก็ต[ออนไลน์].
ที่มา : <http://www.dopa.go.th/>

กรมการท่องเที่ยว.(2554). รายได้ประชาชาติจากการท่องเที่ยวรายจังหวัด. ในข้อมูลผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2553 [ออนไลน์] : ที่มา <http://www.tourism.go.th/2010/th/statistic/tourism.php?cid=30>

กรมการท่องเที่ยว.(2554). สถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต [ออนไลน์]. : ที่มา <http://www.tourism.go.th/2010/th/statistic/tourism.php>

ภาคผนวก

แบบสำรวจความคิดเห็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสำรวจ

แบบสำรวจชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัยภายใต้แผนการวิจัย “กลยุทธ์ขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต” ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และดำเนินการวิจัยโดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปวิเคราะห์และจัดทำกลยุทธ์และคู่มือขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสำรวจจะถูกเก็บเป็นความลับสำหรับงานวิจัยนี้เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น สำหรับความคิดเห็นเฉพาะของแบบสำรวจแต่ละชุดจะไม่มีการเปิดเผยให้กับฝ่ายใดทั้งสิ้น จึงขอกรุณาผู้ตอบแบบสำรวจโปรดตอบตามความเป็นจริง ข้อมูลของท่านจึงเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดภูเก็ต

คณะวิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสำรวจทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้ความร่วมมือตอบแบบสำรวจชุดนี้

ดร.รัชพงศ์ วงศาโรจน์
ผู้อำนวยการแผนการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสำรวจ

- ตำแหน่ง ☐ ปลัด อบต./เทศบาล ☐ ผู้อำนวยการ ☐ หัวหน้างาน ☐ เจ้าพนักงาน
- อายุ ☐ ต่ำกว่า 21 ปี ☐ 21 -30 ปี ☐ 31- 40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 - 60 ปี ☐ มากกว่า 60 ปี
- ประสบการณ์ทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ☐ น้อยกว่า 5ปี ☐ 5 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี
- ประเภทของอปท. ☐ อบต. ☐ เทศบาลตำบล ☐ เทศบาลเมือง ☐ อบจ.
- ถิ่นกำเนิด ☐ เป็นคนภูเก็ตตั้งแต่เกิด ☐ เป็นคนต่างถิ่นย้ายเข้ามาภูเก็ตเป็นเวลาปี
- สังกัดฝ่ายงาน ☐ สำนักงานนายก ☐ สำนักงานปลัด ☐ งานทะเบียน ☐ งานสิ่งแวดล้อม
☐ งานพัฒนาชุมชน ☐ งานโยธา ☐ งานสาธารณสุข ☐ งานพัฒนาการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

① ท่านคิดว่าผลกระทบจากการท่องเที่ยวในข้อต่างๆเหล่านี้มีความสำคัญมากน้อยในระดับใด

② ท่านประเมินว่าในความเป็นจริงการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นไปตามข้อความต่อไปนี้มากน้อยในระดับใด

[0 = ไม่มี | 1 = น้อยมาก | 2 = น้อย | 3 = สูง | 4 = สูงมาก]

ระดับความสำคัญ	ด้านเศรษฐกิจ	ระดับความเป็นจริง
0 1 2 3 4	+ รายได้จากการท่องเที่ยวตกสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้คนภูเก็ตมีงานทำมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวเพิ่มโอกาสให้คนภูเก็ตประกอบธุรกิจ/ค้าขายได้มากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้หน่วยงานภาครัฐท้องถิ่นมีงบประมาณเพิ่มขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้คนภูเก็ตมีค่าครองชีพที่สูงขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้คนภูเก็ตมีฐานะเหลื่อมล้ำกันมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- รายได้จากการท่องเที่ยวรั่วไหลสู่ต่างชาติเป็นจำนวนมาก	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวสร้างภาระด้านงบประมาณให้ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก	0 1 2 3 4
ระดับความสำคัญ	ด้านสังคม	ระดับความเป็นจริง
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์ทางประเพณีและวิถีชีวิต	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปและวัฒนธรรมมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวช่วยทำให้คนภูเก็ตเข้าถึงสาธารณูปโภคที่ดีขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวช่วยทำให้คนภูเก็ตรักษาริถีนกานิคมมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้ภูเก็ตมีความแออัดมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด มาเฟีย	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้ภูเก็ตมีความปลอดภัยน้อยลง	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้สังคมภูเก็ตแตกแยกเพื่อแย่งชิงทรัพยากรมากขึ้น	0 1 2 3 4
ระดับความสำคัญ	ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความเป็นจริง
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	+ การท่องเที่ยวทำให้มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมภูเก็ตดีขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้ภูเก็ตมีมลพิษทางน้ำ (จากน้ำเสีย) เพิ่มขึ้น	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้ภูเก็ตมีมลพิษทางอากาศ เสียเพิ่ม	0 1 2 3 4
0 1 2 3 4	- การท่องเที่ยวทำให้ภูเก็ตมีขยะตกค้างเพิ่มขึ้น	0 1 2 3 4

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อบทบาทของอปท.ในการสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

① บทบาทของ อปท.ในข้อต่างๆเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนระดับใด ② หน่วยงานของท่านได้ปฏิบัติตามบทบาทในข้อต่างๆเหล่านี้ในระดับใด										
[0 = ไม่มี 1= น้อยมาก 2 = น้อย 3 = สูง 4 = สูงมาก]										
ระดับความสำคัญ		ด้านเศรษฐกิจ		ระดับการปฏิบัติจริง						
0	1	2	3	4	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การพัฒนาสาธารณูปโภคให้เพียงพอและมีคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การส่งเสริมการพัฒนาสินค้าด้านการท่องเที่ยวของชุมชน	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การร่วมมือกับภาคธุรกิจให้มีการจัดโปรแกรมทัวร์ที่ชาวบ้านได้ประโยชน์	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การสร้างโอกาสทางอาชีพและทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้ชาวบ้าน	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การจัดทำกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การพัฒนาศักยภาพการจัดการธุรกิจให้กับธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่น	0	1	2	3	4
ระดับความสำคัญ		ด้านสังคม		ระดับการปฏิบัติจริง						
0	1	2	3	4	การจัดทำสื่อให้ความรู้นักท่องเที่ยวถึงแนวประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การร่วมวางแผน/ดำเนินการเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยว	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางตัวเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับชุมชน	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ยังทำให้ชุมชนใช้ชีวิตได้อย่างปกติ	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การส่งเสริมกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุของท้องถิ่น	0	1	2	3	4
ระดับความสำคัญ		ด้านสิ่งแวดล้อม		ระดับการปฏิบัติจริง						
0	1	2	3	4	การจัดทำสื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวใส่ใจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การจัดการขยะไม่ให้มีขยะตกค้างในพื้นที่ชุมชนที่มาจากการท่องเที่ยว	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเสียที่มาจากธุรกิจท่องเที่ยว	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การร่วมมือกับหน่วยงานรัฐอื่นๆเพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การวางแผน/ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกับทุกภาคส่วน	0	1	2	3	4
0	1	2	3	4	การพัฒนาศักยภาพในการบำบัดน้ำเสีย เก็บขยะ ควบคุมมลพิษต่างๆ	0	1	2	3	4

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ อบท. ตามบทบาทที่ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

① ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการดำเนินงานของอบท.ตามบทบาทตามข้อคำถามในส่วนที่ 3 ในระดับใด

0 = ไม่มี 1 = น้อยมาก 2 = น้อย 3 = สูง 4 = สูงมาก

② ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างไรต่อการดำเนินงานของอบท. ตามบทบาทตามข้อคำถามในส่วนที่ 3

เป็นอุปสรรค มาก -2	เป็น อุปสรรค -1	ไม่มี ผล 0	เป็น โอกาส 1	เป็นโอกาส มาก 2
--------------------------	-----------------------	------------------	--------------------	-----------------------

ระดับอิทธิพล	อิทธิพลจากปัจจัยภายใน อบท.					เป็นอุปสรรค ⇄ เป็นโอกาส				
0 1 2 3 4	ความเพียงพอของบุคลากร อบท.					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	ขีดความสามารถของบุคลากร อบท. ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	ความเพียงพอของงบประมาณสนับสนุน อบท.					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมของผู้นำอบท.					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	ความเข้าใจต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและขีดความสามารถของผู้นำอบท.					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	ความตระหนักของสภาอบท. ต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยว					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	ขีดความสามารถในการทำงาน/ประสานงานร่วมกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ					-2	-1	0	1	2

ระดับอิทธิพล	อิทธิพลจากปัจจัยภายนอก อบท.					เป็นอุปสรรค ⇄ เป็นโอกาส				
0 1 2 3 4	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนักท่องเที่ยวของภูเก็ตเป็นเอเชียและรัสเซีย					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	จิตสำนึกผู้สืบทอดสืบทอดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การได้รับความร่วมมือจากบริษัททัวร์					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การได้รับความร่วมมือจากธุรกิจบริการ					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจทัวร์ในประเทศได้ง่ายขึ้น					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมธุรกิจบริการ/พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบของภาครัฐ					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับอบท. โดยหน่วยงานภาครัฐ					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	การได้รับความร่วมมือจากชุมชน					-2	-1	0	1	2
0 1 2 3 4	ความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน					-2	-1	0	1	2

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

---- ขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ----